Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 40 (3522). | Шанба, 25 февраль 1967 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Далаларимизга файз кирди. Деҳқонларимизнинг ишлари кўпайиб қолди. Пахтакорлар кўклам экиш кампаниясига пухта ҳозирлик кўриш учун барча зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар. Экиш қуроллари созлаб қўйилмоқда. Янгийўл районидаги Ленин номли колхознинг аҳил коллективи ҳам экишга пухта ҳозирлик кўраётир. Бу ерда техника ремонти барвақт тамом бўлди. Суратда: (чапдан ўнгга) механизатор С. Мустафоев, механик О. Нурматов, тракторчи М. Шералиев ўртоқлар ремонтдан чиқарилган сеялкаларнинг сифатини кўздан кечирмоқдалар.

Н. Тўраев фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

МАШҲУР СОҲИБКОР РИЗАМАТ МУСАМУҲАМЕДОВНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИ ТЎҒРИСИДА

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Давлат мукофоти лауреати Ризамат Мусамуҳамедов республикада боғдорчилик ва узумчиликни кенг ривожлантириш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлган муҳим масалаларни кўтариб чиқди.

Ризамат Мусамуҳамедовнинг мурожаати коммунистик мўлкўлчилик дастурхонига, севикли Ватанимизни тағин ҳам чиройли ва бадавлат қилиш учун мамлакатимизда коммунизм қуришдан иборат умумхалқ ишига республика шаҳар ва қишлоқлари меҳнаткашларининг қўшаётган хиссасини кўпайтириш тўғрисидаги чуқур ватанпарварлик ва зўр ғамхўрлик туйғулари билан суғорилган. Машҳур соҳибкор кексайиб қолганлигига қарамай, юбилей йилида Октябрга совға қилиб 100—150 гектар боғ барпо этиш мажбуриятини олмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ризамат Мусамуҳамедовнинг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, область, шаҳар ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область, шаҳар ва район ижроия комитетларига Ризамат Мусамуҳамедовнинг мурожаатини кенг муҳокама қилиш, ҳар бир хўжаликда юбилей йилида боғдорчилик ва узумчиликни янада ривожлантириш юзасидан конкрет чоралар белгилаш ва уларни амалга ошириш таклиф қилинди.

Газета редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг радиоэшиттириш ва телевидение Давлат комитетига машҳур соҳибкорнинг ватанпарварлик ташаббусини кенг тарғиб қилиш топширилди.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига янги боғ—роғлар барпо этайлик!

Ризамат МУСАМУҲАМЕДОВ

Давлат мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

КЎЧАТ ЭК, БОҒ ҚИЛ!

86 ёшга кирган ажойиб сиймо Ризамат ота Мусамуҳамедов республикамиз соҳибкорларининг отахонидир. У яратган узум навларининг довруғи оламга машҳур. Қутлуғ касб соҳиби республикамизнинг эллик уч районида уч минг гектардан ортиқ боғ-бўстон яратди. Отахон ўзининг ноёб тажрибасини Ўзбекистонимиз, Ўрта Осиё ва Закавказье республикалари боғбонлари билан баҳам кўриб келмоқда.

Ризамат ота Улуғ Октябрнинг 50 йиллик муборак тўйини янги боғроғ барпо этиш билан кутиб олишга аҳд қилди. У 150 гектар ер ажратиб, янги мевазор, узумзор бунёд этиш ташаббусини бошлаб берди.

Болаларим, жигаргўшаларим! Шу ёруғ оламда 86 йил яшаб, кўп нарсаларни кўрдим, турмушнинг аччиқ-чучугини хўп татидим, чоракам бир асрдан бери кўчат ўтқазаман, ток кўтараман, меваларнинг нишона ҳосилини бола-чақаларим, дўст-биродарларим билан татиб кўрганимда, эл-юрт хизматига бел боғлаб яратган боғларим ҳосилга кирганда умрим бекорга ўтмабди, кўпчилик хизматига ярабман деб ўйлаб қоламан, **бобо касбим — боғбонлик билан ғурурланаман.**

Биринчи устозим отам, қолаверса машҳур боғбонлардан Исай Стакольников, Рихард Шредер, Захар Сурнинлар эди. Уларнинг панд-насиҳатларини умрбод унутмайман. Ўзбекистоннинг тупроғи олтин, суви шарбат, дейишарди мураббийларим. Унинг ерида ўсган олмаю-узум, ўрик ва нок, шафтоли ва олхўри, анор ва анжир, писта ва бодом, олча, тут ва ёнғоқ — хуллас, жамики ноз-неъматларнинг шираси тилни ёради, улар минг бир дардга даво. Тошкент сувини ичгани чумчуқ маккатиллодан келади, дейишади. Мевамизни татиган меҳмон ундан ҳам наридан келса ажаб эмас.

Қадим боғ оралаб, ишком оралаб нуқул кексалар юргувчи эди, билмадим, бу кишиларнинг пешанасига «боғбон бўласан» деб, гўдаклигида битиб қўйишарканми?! **Ҳозир соҳибкорлар даврасида зеҳни шамшир, халқ тажрибаси билан мўъжизакор фанни пайванд этган ёшлар кўп. Уларни кўриб бошим кўкка етади, дарахт эккан, боғ-роғ қилган муродига етади, ёшлар, ҳамкасбларим умрларидан барака топишсин.**

Янги боғ-роғларни кўрганда бизларнинг қувончимиз ичимизга сиғмайди. Баҳор чоғлари гулга бурканган боғларни кўрсам яйрайман, яшаргандай бўламан. Шу ёшга кириб, ҳали ҳам кексаликка сўз бермаганимнинг, бу ёш йигитликнинг ниҳояси ва қариликнинг бошланиши деб билишим боиси шундан бўлса керак.

Боғдорчилик ҳам суяги меҳнатда қотган халқимизнинг бобо касби. Ахир, кўз очиб узум, олма, ширин-шарбат меваларни кўрганмиз. Ота-боболаримиз вояга етказган мана шу боғларнинг мевалари, шарбатини татиб катта бўлганмиз. Шунинг учун ҳам боғдорчилик бизнинг қон-қонимизга сингиб кетган касб.

Халқимизнинг жуда яхши удуми бор. Қаерни макон қилса, ўша ерга яхши ният билан ниҳол қадайди, боғ қилади. Бир туп дарахтда бир неча хил мева ўстириб, ҳаммани ҳайратда қолдирган, бир туп токдан тонна-тонналаб узум олаётган тошкентлик Холиқ Самандаров, Каримжон Раҳимжонов, Сайфиддин Эшонхонов, сирдарёлик Жуман Хўжабеков, Қорабой Мирдадаев, фарғоналик Узоқ Назаров, илмий ходимлар Фаррух Латипов, Ўринбой Йўлдошев каби ажойиб соҳибкорларимизнинг тажрибаси ҳамма боғбонларнинг бисоти бўлиб қолди.

Лекин кейинги пайтларда нимагадир мана шу бобо касбимизга — боғдорчилик ва узумчиликка етарли эътибор берилмай қўйилди. Айрим жойларда қаровсизлик орқасида кишиларимизнинг тер тўкиб бунёдга келтирган қанчадан-қанча боғлари ҳувиллаб қолди. Чақалоқни катта қилгунча ота-онанинг тортган машақат, қийинчиликларини бир кўз олдингизга келтирингчи! Ниҳолни ўстириш ҳам шунчалик оғир ва машаққатли. Шундай бўлгач, бир туп дарахтни, ноз-неъмат тўкиб турган мевали кўчатни қайси бағри тош кесиб ташларкин, қайси бағри тош қуритиб қўяркин. Мени ҳар чоқ ташвишга солаётган, хафа қилаётган бундай ачинарли аҳволга бирор инсофли киши тоқат қилолмайди, деган фикрдаман.

Ахир, қарасанг боғ, қарамасанг юрагингга доғ, деб халқимиз бежиз айтмаган. Айниқса, Фарғона, Қашқадарё, Сирдарё, Самарқанд, Сурхондарё ва Қорақалпоғистонда мева етиштириш бултур бурноғи йилдан ҳам камайиб кетди. Наҳотки, мана шу жойлардаги ҳамкасбларим бунга чидаб туришса?! Ўтган йили республика бўйича узум тайёрлаш плани ошириб бажарилгани билан мева плани 67 процентда қолиб кетди.

Ҳолва деган билан оғиз чучимаганидек, қуруқ гап билан иш битмайди. Ният қанчалик яхши бўлмасин, амалий иш билан боғланмаса, рўёбга чиқмай қолаверади. Шу важдан кўнглимга тугиб юрган бир нарсани айтмоқчиман. **Боғбон, соҳибкор меҳнатининг қадр-қимматини яна ҳам юқори кўтарсак, эъзозласак, ёшларда ана шу табаррук касбга меҳр уйғотсак, боғдорчилик янада ривож топармиди! Кекса, тажрибакор, устоз соҳибкорларнинг тажрибасини кенг ёйсак, фан ютуқларини жорий этсак, боғбоннинг меҳнатини яна ҳам енгиллаштириш тўғрисида кўпроқ ўйласак дейман.** Узумчилик, боғдорчилик билан шуғулланаётган хўжаликларнинг манфаатдорлигини оширсак, нур устига аъло нур бўларди. Бизда пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ишлаётган деҳқонлар ўзаро мусобақалашадилар. Нега энди боғбонлар, соҳибкорлар мусобақалашмайдилар?

Бутун Советлар мамлакати улуғ айём—Буюк Октябрнинг ярим асрлик тўйини катта тўёналар билан кутиб олишга қизғин тайёрланмоқда. Қалбида ўти, билагида кучи бўлган ҳар бир киши бахтимиз қуёши балқиб чиққан бу улуғ кун шарафига зиммасига мажбуриятлар олмоқда ва уни бажаришга интилмоқда. Мен ҳам халқимизнинг мана шу ажойиб ҳимматидан четда туришни ўзимга эп билмадим. РЕСПУБЛИКАНИНГ ИСТАЛГАН БИР ЖОЙИДАН 100-150 ГЕКТАР ЕР АЖРАТИБ БЕРИЛСА, ЎША ЖОЙДА БОҒ ҚИЛМОҚЧИМАН. Боғда ширин-шакар мевалар, анвойи гуллар қулф уриб ўсиши учун бутун тажрибамни ишга солмоқчиман. Бу майдон унумдор ерми, тоғ ёнбағрими, фойдаланилмай ётган жойми — барибир, ишқилиб унга сув чиқариб бўлса бас. Мана шу боғни бунёд этишда бош-қош бўлсам, жами етмиш учта боғ-роғ бунёд этган бўламан. БУ—МЕНИНГ ОКТЯБРНИНГ ҚУТЛУҒ ТЎЙИГА ТЎЁНАМ.

Совет Ўзбекистонининг кексаю ёш гражданлари, сизларга мурожаат этаман: халқимизда эл пуфласа — бўрон кўтарилади, деган нақл бор. **Келинглар, кўплашиб она диёримизни боғ республикасига айлантирайлик! Ҳар ким бир жуфтдан кўчат ўтқазса ҳам неча минг гектарлаб боғ бўлади.**

Ҳамюртларим, чироғларим! Ҳозирги кунлар кўчат ўтқазишнинг айни палласи. Баҳор бутун латофатини кўз-кўз қиладиган нозанин фасл. Ҳозир унинг нашидаси ҳамма ерни кезиб юрибди. Шу кунлар кўчат ўтқазиладиган қизғин кезлар. Лекин шуни ҳам айтиб қўяйки, кўчат ўтқазиш ниҳоятда нозик иш. Ниҳол куртак чиқармасдан, уйқусида ерга қадаганинг маъқул. Акс ҳолда меҳнатинг зое кетиши мумкин.

Чироғларим! Янги боғ яратаётганингизда эскисидан воз кечиб юборманг, уни қаровсиз қўйманг. Диёримизни боққа буркашдек хайрли ишни ҳам янги боғ қилиш билан, ҳам эски ва чарчаб қолган боғларни «оёққа турғазиш» билан бирга олиб борайлик.

Ҳамкасбларим! Республикамиз меҳнат аҳли бу қутлуғ ишни амалга оширишда сизларнинг маслаҳатингиз, ёрдамингизга муҳтожлар. Колхоз ва совхозларимизда янги-янги боғлар бунёд этишда сизларни фаол қатнашишга даъват этаман. Ҳар бир киши кўча бўйидаги ариқ ёқасигами, ҳовлисигами, майдон, хиёбонгами бир туп кўчат ўтқазса, у кишининг боқий умридан эл-юрт учун эсдалик бўлиб қолиши турган гап-ку. Сен ўстирган дарахт мевасини кўпчилик баҳам кўрса қандай яхши-я. Ахир, элга инъом этган киши, инобатли бўлади-да.

Улуғ байрам арафасида тер тўкиб ишлаб, олтмишинчи йиллардан авлодларимизга муносиб ёдгорлик қолдирайлик. Октябрнинг эллик йиллик тўйи шарафига кўчат ўтқазмаган бирорта ҳам киши қолмасин. Ҳамма яхши ният билан, эзгу орзу билан кўчат ўтқазсин!

✦ Георгий Кондрашев пойтахтдаги биринчи авторемонт заводида 12 йилдан бери ишлаб келади. Бу йигит ўз смена топшириқларини 130—140 процент бажариб, ҳаммага ўрнак бўлаяпти.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

✦ Х. НИҒМОНОВА «Учқун» фирмасининг илғор ишчиларидан. У ҳозир Октябрь вахтасида туриб ишлаб, смена топшириқларини 130—140 процент бажармоқда.

А. Тўраев фотоси.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИДАГИ ДАСТЛАБКИ БИНОЛАР

Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллик юбилейи шарафига социалистик мусобақани қизитиб юборган «Главташкентстрой» бинокорлари кун-кеча бир неча турар жой биноларини фойдаланишга топширдилар.

3-қурилиш трестининг қўли гул қурувчилари 9-автотранспорт конторасн ишчи-хизматчилари учун 18 квартирали, Сантехника асбоблари заводи учун 18 квартирали ва Тошкент уйсозлик комбинати ходимларига 60 квартирали турар-жойларни фойдаланишга топширдилар. Трест бинокорлари эрта-индин яна бирқанча корхоналар коллективлари кўчиб кирадиган жами 112 квартирали уйни, Тошкент фармацевтика институтининг 200 квадрат метр турар-жой майдонига эга бўлган ётоқхонаси, 280 ўринли болалар боғча-ясли комбинатини давлат комиссиясига топширадилар.

Тошкентда янги ташкил қилинган «Висотстрой» қурилиш трестининг 17-бошқармаси меҳнатсевар бинокорлари Шелковичная кўчасида 90-квартирали турар-жой биносини пойтахт аҳолисига совға қилдилар. 153-қурилиш тресты 14-бошқармаси бунёдкорлари Муқимий кўчасида 40 квартирали бежирим бинони фойдаланишга топширдилар.

Тошкентдаги 159-қурилиш тресты бинокорлари ҳам ўз ҳалол меҳнатлари билан кўпчиликка танилганлар. Трест бинокорлари геофизика тресты ишчи-хизматчи ва инженерлари учун 8 та 2 квартирали коттедж типидаги биноларни, 3 та 8 квартирали ва битта 6 квартирали турар-жойни қуриб бердилар. Бу қўли гул бинокорлар «Ташавтомаш» заводи ишчилари учун ва Тошкент кредит техникуми студентлари учун ҳар бири 411 кишига мўлжалланган ётоқхона биноларини ҳам совға қилдилар.

159-қурилиш тресты коллективи эрта-индин яна 2 та 411 ўринли ётоқхона биносини, Тошкент асбобсозлик заводи ишчи-хизматчиларининг болаларига 140 ўринли, Қўрғонча кўчасида 280 ўринли, Сағбон кўчасидаги 140 ўринли болалар боғчаси биноларини қуриб битказадилар. Бу бинокорларнинг юбилей йилидаги дастлабки совғаларидир.

М. СУЛТОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ЗАВОД КЕНГАЙМОҚДА

САВДО ускуналари заводига тушаётган заказлар беҳисоб. Уларни тўла бажариш учун йиғув цехини қайта реконструкция қилишга тўғри келди. Ишчилар бунинг учун озмунча меҳнат сарф қилганлари йўқ. Цех майдони икки марта кенгайди, вентиляциялар ўрнатилди, саноат эстетикаси жорий этилди. Булар эвазига маҳсулот ишлаб чиқариш ҳам кўпайди.

Ҳозир кичиккина савдо дўкони — «Ветерок» павильонлари серияли равишда ишлаб чиқарилмоқда. Унинг фойдаланиш майдони 60 квадрат метрдан иборат. Бундай павильонларда сабзавот билан ҳам, саноат моллари билан ҳам савдо қилса бўлаверади. Йил давомида бундай павильонлардан 50 дан ортиғи ишлаб чиқарилади.

Ювелир, галантерея ва парфюмерия товарлари билан савдо қилувчи прилавкаларнинг янги хил типларини ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилмоқда. Улар сотувчига ҳам, харидорга ҳам ғоятда қулайдир. Кўриниши ҳам чиройли. Ҳадемай, бундай прилавкалар кўча бўйларида, гавжум ерларда пайдо бўлади.

М. ЗАРИПОВ.

ТЕПЛИЦАДА

Ташқарида қирчиллама қиш, ичкарида гуркираган баҳор. «Қаерда шундай экан?» деб сўрашингиз мумкин. Бу саволингизга кўпгина илғор колхоз-совхозларнинг теплицаларида шундай, деб жавоб берамиз. Мана, масалан Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозининг теплицасини олиб кўрайлик. Уста деҳқон Акром Холдоров раҳбарлик қилаётган бу хўжаликка қадам ранжида қилсангиз, сизни деҳқончилик мўъжизалари ҳайратга солади. Бу ерда помидорлар хонаки олмадек қип-қизариб ётибди, бодринглар ғарқ пишган, кўк пиёзлар барқ уриб ётибди. Бу мўъжизани Манзура Тошхўжаева, Зулфия Нуржонова, Шакаржон Қоратоева, Қоратой Файзиев сингари сабзавоткорлар ўз қўллари билан яратишган.

— Биз Сергели йўлдош шаҳарчасини бунёд этаётган азамат қурувчиларга қишда ҳам сабзавот етказиб беришдек хайрли ишни ўз зиммамизга олганмиз,—дейди Акром Холдоров, — ҳозиргача сабзавоткорларимиз Сергели қурувчиларига 1500 килограмм помидор, минг килограмм бодринг, 800 килограмм кўкпиёз туҳфа қилдилар. Улар шу мавсумнинг ўзида эл дастурхонига пландаги икки минг ўрнига уч минг килограмм бодринг, беш минг ўрнига олти минг килограмм помидор, уч минг ўрнига уч минг бешюз килограмм кўкпиёз етказиб беришга бел боғладилар. Ҳозир пишган сабзавотлар пешма-пеш узилиб, шаҳарга жўнатиб турилибди.

Шуниси қувончлики, бу теплица сабзавоткорлари бир мавсумда помидор ва бодрингдан икки марта, пиёздан эса уч марта ҳосил етиштирадилар. Теплицанинг бошқа секцияларида совхоз бригадалари учун турли хил сабзавот экинларининг кўчатлари етиштирилаяпти.

Орджоникидзе районидаги «Коммунист» колхозининг теплицасида ҳам ана шундай қувончли манзарани кўрасиз. Бу ерда меҳнат қилаётган сабзавоткорлар ҳар бир квадрат метр ердаги помидор тупларидан олинадиган ҳосилни камида 10 килограммга етказиш учун курашмоқдалар. Улар ҳам ҳозир шаҳарликлар дастурхонига тупидан янги узилган помидорларни пешма-пеш жўнатиб туришибди.

Б. САЙДАЛИЕВ,
Т. ИСЛОМБОЕВА.

✦ Алишер Навоий туғилган кунининг 525 йиллиги арафасида буюк шоирнинг танланган асарлари нашр қилинаётир. Ҳозир пойтахтдаги 3-босмахонада танланган асарларнинг 12 ва 13-томлари босмадан чиқарилди. Суратда: контролёр Р. Муҳамммаджонова ва муқова цехининг технологи М. Мажидхўжаев шоирнинг янги китобларини кўришаяпти.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

СОВЕТ ЁЗУВЧИЛАРИГА ЮКСАК МУКОФОТЛАР

Совет маданиятини ривожлантиришдаги катта хизматлари, социалистик реализмнинг умумхалққа манзур бўлган ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга актив кўмаклашаётган бадиий асарларини яратганликлари учун, самарали жамоат фаолиятлари учун ёзувчилардан Михаил Александрович **Шолоховга**, Константин Александрович **Федингa**, Александр Евдокимович **Корнейчукка**, Леонид Максимович **Леоновга**, Мирзо **Турсунзодага**, Павел Григорьевич **Тичинага** ва Андрей Мартинович **Упитга** СССР Олий Совети Президиумининг фармонига биноан, **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилди ва **Ленин** ордени билан **«Ўроқ ва болға»** олтин юлдузи топширилди.

(ТАСС).

НОМЗОДЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАР

Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказиладиган сайлов округларида депутатликка номзодлар билан учрашувлар давом этмоқда.

Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхоз клубида 90-Куйбишев сайлов округининг сайловчилари депутатликка ўз номзоди—шу райондаги Ленин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Туроб Нормуҳамедов** билан учрашдилар. Ишончли вакил—44-мактаб илмий бўлимининг мудири Темир Аҳмедов депутатликка номзодни колхоз ишлаб чиқаришининг моҳир ташкилотчиси эканлиги ҳақида гапирди.

82-Жумабозор сайлов округидан республика Олий Совети депутатлигига номзод— «Паркент» боғдорчилик-узумчилик совхозининг ишчиси **Ҳазипа Пайзиева** ва 62-Сельмаш сайлов округидан депутатликка номзод— «Чирчиксельмаш» заводининг электр пайвандчиси **Татьяна Федоровна Буданцева** ҳам ўз сайловчилари билан учрашдилар.

Тошкентдаги 152-мактабнинг мажлислар залига Ўзбекистон давлат ҳокимияти олий органига сайлов ўтказувчи 6-Горький сайлов округи меҳнаткашларидан икки юздан кўпроқ киши келди. Улар шу округдан депутатликка номзод — Октябрь революцияси номидаги Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводининг стерженчиси **Людмила Александровна Реут** билан учрашдилар.

11-Куйбишев сайлов округининг сайловчилари республика Олий Совети депутатлигига номзод—«Ташкенткабель» заводи прокат цехининг бошлиғи **Юрий Иванович Ильичев**, 34-Каттабоғ округининг сайловчилари Ўзбекистон театр жамияти правлениесининг раиси, Ҳамза номидаги Ўзбек академик драма театрининг актер режиссёри **Олим Хўжаев**, 36-Чилонзор округидаги сайловчилар 1-Тошкент уйсозлик комбинатининг бошлиғи **Ашраф Аброрович Кашипов** билан учрашдилар.

(ЎзТАГ).

ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ

Ленин Кремлда

Унинг ўрни ҳозир бўш. Қаёққадир бир иш билан чиқиб кетганга ўхшайди. Столнинг икки томонида икки даста китоб тахлоғлиқ. Календарь варақлари очиқ. Стол лампаси, телефон, ручка-сиёҳ жой-жойида. Ўртага қўйилган тувакдаги гул кўм-кўк кўкариб турибди. Худди у шу ерда, қўшни хонадаги жавондан китоб ахтараётгандек, коридордан тез-тез юриб келаётгандек туюлади кишига.

Лениннинг Кремлдаги иш кабинетига биринчи бор кирган киши манзарани шундай ҳис этади. Пойтахт Москвага кўчгач, 1918 йилнинг март ойидан бошлаб Ильич ишни мана шу кабинетда давом эттирган эди. Хонадаги инвентарларнинг соддалиги кишини ажаблантиради. Мана, доҳий ўтирган ёғоч стул. Стулнинг икки томонида айланма этажеркалар турибди. Ленин уларга янги келган газета ва журналлар, статистик маълумотлар, ҳар кунги иш учун зарур бўлган адабиётларни тахлаб қўярди. Ишлаб ўтириб, мана шу адабиётлардан кераклигини олиб фойдаланарди.

Ўнгдаги этажерка устида оддий ишчининг металлдан қуйилган бюсти турибди. Бу бюстни Гуревск металлургия заводи коллективи Ильичга совға қилиб юборган эди. Бюст заводнинг энг биринчи пўлат эритмасидан қуйилган. Шунинг учун ҳам Ильич ишчиларнинг бу тортиғини жуда ҳам авайлаб сақлаган. Умуман, у ўз номига келган совғаларга ниҳоятда эътибор билан қарарди. Петроградлик ишчи Лотерев қўли билан ҳавасга чизилиб Ильичга юборилган Маркс портрети ҳам шу кабинетда турибди. Доҳийнинг ўзи уни ўз қўли билан рўпарадаги соатнинг ёнгинасига осиб қўйган.

Деворга тақаб қўйилган шкафларнинг ичи тўла китоб. Бу шкафларга икки мингга яқин турли хил адабиётлар тартиб билан тахлаб қўйилган. Уларнинг кўпчилиги инглиз, немис, француз ва бошқа тилларда чиққан китоблардир. Владимир Ильич Маркс, Энгельс асарларининг таржима қилинмаган асл вариантларини топиб ўқиган. Бошқа классиклар, философлар асарларини ҳам оригиналидан мутолаа қилган.

Совет ҳокимиятининг дастлабки оғир йилларида доҳиймиз туну кун дам олмай меҳнат қилди. Хариталар олдида узоқ туриб қоларди. Шу туришда у гражданлар уруши бораётган жанг фронтларини, қурилиш майдонлари ва саноат шаҳарларини фикран бир-бир кезиб чиқарди. Кейин ўтириб турли хил планлар ўйларди, истиқбол режаларини тузарди.

Ильич 18 соатлаб меҳнат қилса ҳам, аммо ҳеч кимга миннат қилмасди. Оладиган маоши ҳам кўп эмас, атиги 500 сўмни ташкил этар эди. Кейинроқ Халқ Комиссарлар Совети ишлар бошқармасининг бошқарувчиси В. Д. Бонч-Бруевич Ильичнинг маошини 500 сўмдан 800 сўмга оширди. Аммо буни пайқаб қолган Ленин «Сиз Халқ Комиссарлар Советининг 1917 йил 23 ноябрдаги декретини буздингиз» деб В. Д. Бонч-Бруевичга қаттиқ виговор эълон қилган.

... Ильичнинг иш кабинетига мажлислар зали туташган. Ленин шу залда 1918 йилдан 1922 йилгача Халқ Комиссарлар Совети, Меҳнат ва мудофаа Совети, РКП(б) Марказий Комитети Сиёсий бюросининг йиғилишларини ўтказган. Ильич жуда ҳам интизомли бўлган. Мажлис бошланадиган вақтга бир минут қолганда иш кабинетидан залга чиқиб келарди. Сўнг чўнтак соатини стол устига олиб қўйиб мажлис бошларди. У узоқ мажлис қилиб ҳаммани ишдан қолдирмасди. Докладчи учун 20 минутдан ортиқ вақт берилмасди. Музокарага чиқувчилар ҳам 5 ёки 10 минутда ўз фикрларини баён қилардилар.

Мажлис зали айни пайтда Лениннинг қабулхонаси ҳам бўлган. Чунки ўша пайтларда хоналарнинг ниҳоятда танқислигини Ильич тушунган эди. Ҳозир Ленин ўтириб раислик қилган стул залнинг тўрида турибди. Стул тепасида доҳий портрети осиғлиқ. Гўё у ишимизга ҳозир ҳам раҳнамо бўлаётгандек, барча ўзгаришларга раҳбарлик қилиб тургандек туюлади кишига.

Ленин хонадонининг асосий мулки китоб бўлган. Коридордаги оила кутубхонасида 30 мингдан ортиқроқ адабиёт сақланяпти. Хоналарда бирорта ҳам ортиқча зеби-зийнат, ортиқча буюм кўринмайди. Ошхонадаги рўзғор ашёларининг оддий ишчиникидан, деҳқонникидан — сиз ва бизникидан фарқи йўқ. Алюминий қошиқ, сирланган кострюль, чинни тарелка, пиёла, самовар... Ильич самовар чойини ичишни жуда ҳам яхши кўрган. Печь ёнида турган мана шу жажжи самоварни Ленин доимо ўзи билан бирга олиб юрарди.

Кремлдаги хоналар бир-бирига туташиб кетган. Уларнинг бири Ильичники эди. Хонага кираверишда ўнг қўлда доҳий кровати, чапда диван, тўғрида ёзув столи қўйилган. Кровать устига катак одеял тўшалган. Ильич 1910 йилда Стокгольмда қамоқда пайтида онаси Мария Александровна уни кўргани бориб шу одеялни қолдирган эди. Шунинг учун ҳам Ильич онаизор совға қилган бу одеялни ғоятда авайлаб сақлаб келган.

Ильич оғир дардга чалиниб 1922 йилнинг декабридан 1923 йилнинг февралигача ётиб қолди. Беморлигига қарамай, у мана шу кроватда ётган ҳолда «Кооперация ҳақида», «Рабкрини қандай ташкил этиш керак», «Оз бўлса ҳам соз бўлсин» каби машҳур мақолалари ва партия Марказий Комитетига йўллаган бир қатор хатларини диктовка қилган.

Москванинг Ильич изи қолган табаррук жойлари кўп. Ҳозир пойтахтга келаётган меҳмонлар аввало мана шу табаррук жойларни кўришга, доҳига таъзим қилишга ошиқмоқдалар. Дарвоқе, бу йилнинг файзи ўзгача-да. Ленин тузган давлатнинг ярим асрлик тўйи нишонланади. В. И. Ленин музейи, Кремлдаги иш кабинети ва квартираси ҳамда доҳийнинг бошқа қадамжо жойларини кўрганда беихтиёр Октябрнинг алангали кунлари яна бир бор киши эсига тушади. Бизга қуёшдек бахт ҳадя этган доҳига бўлган меҳр-муҳаббатимиз, ҳурмат ва эҳтиромимиз тағин ҳам ошади.

Ж. НОСИРОВ,
Москва шаҳри.

ҚИСҚА САТРЛАР

◉ Тошкент театр ва рассомчилик санъати институтида илмий атеистик темада тез-тез мунозаралар бўлиб туради. Навбатдаги мунозарада собиқ эшон, ҳозирда атеист Н. Хўжаев атеистик темада суҳбат ўтказди. Суҳбат студентларда катта таассурот қолдирди.

А. НОСИРОВА.

◉ Чилонзорнинг Муқимий кўчасида яна бир беш қаватли бино фойдаланишга топширилди. Бинонинг биринчи қаватига ювилерторг магазини жойлашган. Унга «Алмаз» номи берилди. Юқори қаватларига эса бахтли оилалар кўчиб кириб, ховли тўйлари ўтказмоқдалар.

М. АФЗАЛОВ.

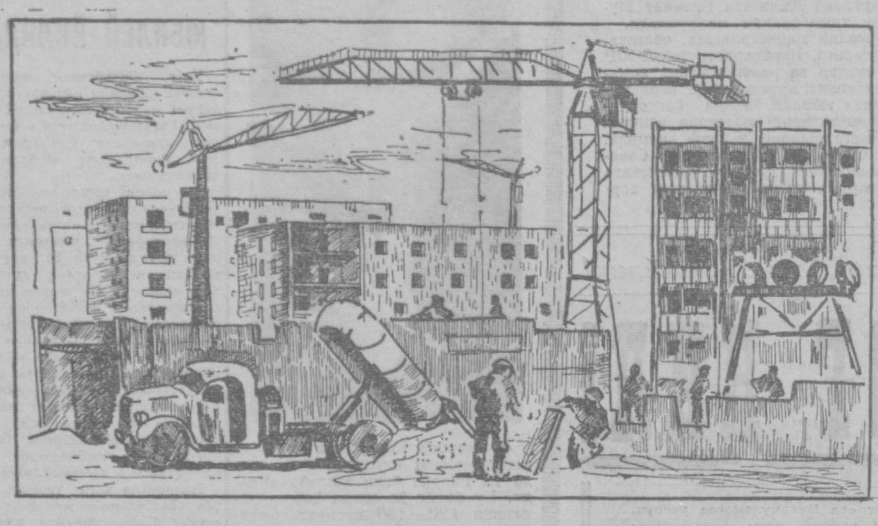

✦ Алишер Мирзаев чизган ушбу расмда «Главмосстрой» бинокорлари меҳнат қилаётган қурилиш майдони тасвирланган. Москвалик қардошларимиз шу кунларда Чилонзорнинг 24-кварталида жонбозлик кўрсатиб кўплаб турар-жойлар бунёд этмоқдалар.

ДОҲИЙГА МУҲАББАТ

Ўрта мактабда ўқиб юрган чоғимдаёқ, Коммунистик партиямиз йўлбошчиси, меҳнаткашларнинг энг яқин дўсти ва устози, камтарин инсон Владимир Ильич мавзолейини зиёрат қилиш истаги қалбимдан чуқур жой олган эди. Ниҳоят эзгу орзум ушалди — мана Ватанимиз юраги Москвадаман. Бу азим шаҳар мен ва сафар ҳамроҳларимда чуқур таассурот қолдирди.

Буюк доҳиймизни зиёрат қилмоқчи бўлган кунимиз жуда барвақт уйғондик. Владимир Ильич ҳузурига кирамиз, уни кўрамиз дея ошиқар эканмиз, назаримда мавзолейга биз биринчи бўлиб бораётганга ўхшардик. Лекин Қизил Майдонга келганимизда воқеа биз ўйлагандай бўлиб чиқмади. Аксинча биздан ҳам барвақтроқ келиб, навбат кутиб тургanлар жуда кўп эканлигини кўрдик. Манеж майдонидан мавзолейгача минг-минглаб одамлар тўрт қатордан тизилишиб, навбат кутишарди. Бу тўпланганлар орасида олов қалбли ёшлар, халқ хизмати йўлида кексайган қариялар, Улуғ Ватан урушининг ветеранлари, ишчилар, хизматчилар ва уста деҳқонлар, чет элдан келган меҳмонлар бор эди. Уларнинг қалби ўлмас сиймо, камтарин инсон, башариятнинг йўлчи юлдузи В. И. Ленинни кўриш; доҳи васиятларини амалга ошира бориб, қилган ишлари ҳақида ўзига хос ҳисоб бериш ҳаяжони билан тепарди. Ленин ҳаёт вақтида ҳам Кремлга унинг ҳузурига юзлаб, минглаб одамлар кириб, маслаҳатлар олиб, муаммо масалаларни ҳал этиб қайтганлар. Ҳозир ҳам унинг ҳузури одамлар билан гавжум. Ростдан ҳам буюк Ильичимиз ўлмаган, у абадий барҳаёт. Унинг эгнида оқ кўйлак, галстук ва костюм, худди шу дақиқанинг ўзида оламдан кўз юмгандай. Мана ихтиёримиздаги минутлар ҳам аста-секин тугаб бормоқда. Кўзларимизни доҳийдан узмай, ҳамон унга тикиламиз. Бизнинг ортимизда ҳам минглаб одамлар шу зиёратгоҳга ошиқаётганини ўйлаб, ноилож доҳий ҳузуридан чиқамиз.

Мен Москвадан, буюк доҳимиз зиёратидан ана шундай ҳис-ҳаяжон ва ўчмас таассуротлар билан қайтдим.

Нурилло ИСМАТОВ,
ўқитувчи, Бўка районидаги «Партия ХХ съезди» колхози.

ҚУРУВЧИЛАРНИНГ МУҚАДДАС БУРЧИ

КПСС XXIII съездининг беш йиллик план Директиваларида қурилиш ташкилотлари коллективлари зиммасига улуғвор ва масъулиятли вазифалар юклатилган. Чунки бундан буён саноат корхоналари, маданий-маиший муассасалар ва уй-жой бинолари мисли кўрилмаган ҳажмда қурилаверади. Областимизда ҳам қурилиш ҳажми муттасил кенгайиб боради. Беш йиллик давомида 2,5 миллиард сўмлик капитал маблағни ўзлаштириш бинокорларимиз олдига вазифа қилиб қўйилган. Бу бундан аввалги беш йил давомидагига қараганда 600 миллион сўмлик кўпдир.

Капитал маблағларни самарали ва тўла ўзлаштириш бинокорлик ташкилотлари коллективларининг муҳим вазифасидир. Буни яхши тушунган қурувчиларимиз иш суръатини тобора жадаллаштирмоқдалар. Ўтган хўжалик йилидаёқ жуда катта ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишларини амалга оширдилар. Аксарият қурилиш коллективлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитиб, дуруст натижаларга эришдилар.

Умуман ўтган йили областимиз бинокорлари 1965 йилдагига қараганда 72 миллион сўмлик кўп капитал маблағ ўзлаштирдилар. Фақатгина давлат маблағлари ҳисобига 540 минг квадрат метрдан ортиқ ёки 1965 йилдагига қараганда 94 минг квадрат метр кўп уйлар, 16436 ўқувчига мўлжалланган мактаблар, 4242 ўринли болалар боғча ва яслилари фойдаланишга топширилди. Тошкент ГРЭСининг 160 минг киловатт қувватга эга бўлган 5-блоки, Чирчиқ электрохимия, Олтинтопган қўрғошин-рух, Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатларида янги қувватлар ишга туширилди.

Ҳисоблар шуни кўрсатмоқдаки, ўтган йили капитал қурилишида бундан ҳам дурустроқ натижаларга эришиш мумкин экан. Қурилиш ташкилотлари фаолиятидаги жуда кўп камчиликлар бунга йўл қўймади.

Тошкент шаҳри ва областдаги 28 та қурилиш трестининг 19 тасигина пудрат ишлари планини тўла бажарди. Қолган 9 та трест эса, вазифасининг уддасидан чиқа олмади. Бунинг оқибатида область бўйича йиллик қурилиш-монтаж ишлари плани 88,5 процент бажарилди, холос, 46,4 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилмай қолди. 100 минг квадрат метрдан ортиқ уй-жой майдони фойдаланишга топширилмади.

Қатор қурилиш ташкилотларида иш вақтидан унумли фойдаланишга зарур даражада аҳамият берилмаяпти. Бинокорларнинг унумли ва сифатли ишлашлари учун барча шароитлар яратилмаган. Материаллар ўз вақтида етказиб турилмайди. Иш қуролларининг етишмаётганлиги ҳам иш суръатига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Айрим қурилиш майдонларида бинокорлар иш вақтининг 17 процентигача бўлган қисмини бекор ўтказишга мажбур бўлмоқдалар. Меҳнат интизомининг пастлиги оқибатида иш вақтининг 5 проценти нобуд бўлмоқда. Аксарият ташкилотларда ишчи кучи қўнимсизлигига хотима берилмаган. Жуда кўп бинокорлар ишдан бўшаб кетишади, улар ўрнига янгилари қабул қилинади. Бунинг устига янги ишга кирган ёшларга ҳунар ўргатиш каби муҳим масалага панжа орасидан қаралмоқда.

Лойиҳалаш ташкилотлари фаолиятидаги чалкашликлар ва камчиликлар туфайли ҳам капитал маблағлар тўла ўзлаштирилмай, қурилиш-монтаж ишлари бажарилмай қоляпти. Ҳаммага маълумки, иш бошидан пухта бўлса яхши юришиб кетади. Бу эса кўп жиҳатдан лойиҳалаш ташкилотларига боғлиқ. Улар лойиҳа-смета ҳужжатларини ўз вақтида сифатли қилиб тайёрлаб беришса, қурилиш жадал бораверади. Лекин бахтга қарши ҳамма вақт ҳам шундай бўлмаётир. «Ташгипрогор», «Гипросельстрой», «НИИстромпроект» ва бошқа лойиҳалаш ташкилотлари тайёрлаб бераётган кўпгина лойиҳаларнинг сифати кўнгилдагидек эмас. Улар қурилиш давомида тез-тез ўзгартириб турилади. Айрим объектларнинг лойиҳалари жуда кеч тахт қилинади. Ҳатто 1967 йилда қурилиши назарда тутилган айрим объектларнинг лойиҳалари шу йилнинг январидагина қурувчиларга етказиб берилди. Ваҳоланки, белгиланган тартибга мувофиқ бундай лойиҳалар олдинги йилнинг узоғи билан сентябрь ойигача тахт қилиб қўйилиши керак.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШИ ЮБИЛЕЙ ЙИЛИДА

Юбилей йилида бинокорларимиз зиммаларига юксак мажбуриятлар олишди. Улар қардош республикалардан келган ҳамкасблари билан биргаликда шаҳарлар, ишчи посёлкалари, колхозлар ва совхозларда 1,5 миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой майдони қуришга аҳд қилдилар. Ҳали областимиз тарихида бир йилда бунчалик кўп уйлар қурилмаган. Айни вақтда қатор саноат корхоналарида, жумладан Тошкент ГРЭСида ҳар бири 160 минг киловаттли иккита блок, Чирчиқ трансформатор, «Ташсельмаш», «Узбексельмаш», «Ташавтомаш» заводларида ва бошқа корхоналарда йирик қувватлар ишга туширилади. Қишлоқ бинокорлари бу йил жуда катта ҳажмда қурилиш ишларини амалга оширадилар. Республикамиз пойтахти қурилиши ва уни қайта тиклаш истиқболлари янада улуғвордир.

Беш йилликнинг иккинчи йили учун белгиланган капитал қурилиш планларини муваффақиятли адо этиш бинокорлик материаллари саноатини кескин ривожлантиришни тақозо этади. Шуни ҳисобга олиб бу йил қурилиш индустрияси кескин юксалтирилади. Тайёр уйлар, цемент, ғишт, шифер, дераза ойнаси, гранит, мармар, темир-бетон конструкциялари ва деталлари ҳамда бошқа қатор бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш юзасидан янги қувватлар ишга туширилади. Капитал қурилиш планининг тўла бажарилиши кўп жиҳатдан қурилиш индустриясини юксалтиришнинг ана шу режаларини белгиланган муддатларда амалга оширишга боғлиқдир.

Техника прогресси муваффақиятлар гарови деб бежиз айтмайди халқимиз. Унинг куч-қудратидан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш жуда самарали натижаларга олиб келади. Лекин шуни очиқ эътироф этиш керакки, капитал қурилишида ана шу муҳим омилга етарли эътибор берилмаяпти. Қурилишнинг индустрия даражаси ҳамма жойда ҳам кўнгилдагидек эмас. Қўл кучи билан бажариладиган жараёнлар ҳали жуда кўп. Бу жараёнларни иложи борича механизмлар елкасига юклаш зарур.

Қурилишда техникани янада тараққий эттириш учун аввало уйлар ва граждан биноларини, саноат ва қишлоқ хўжалик объектларини тўла тайёр деталлардан йиғишга эришмоқ лозим.

Ўтган йили қурилишларимизда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш жорий қилина бошлади. Планлаштириш ва ишлаб чиқаришни бошқаришнинг тармоқ усули қўлланилди. Бу прогрессив методлар капитал қурилишини яхшилашга ижобий таъсир қилмоқда. Шунинг учун бу йил барча қурилиш ташкилотларида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, ишлаб чиқаришни тармоқ усулда планлаштириш ва бошқаришни кенг жорий қилиш керак.

Бу йил тармоқ графиги асосида қуриладиган объектлар сони анча кўпаяди. Чилонзорнинг 22-«В» микрорайони, Чирчиқ электрохимия ва Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ҳамда ўтга чидамли металлар комбинатларининг янги объектлари, Чирчиқ ғишт заводи, Чирчиқда уй-жойлар қуриш, Оҳангарон цемент комбинати, Оҳангарон дарёсининг тоннель оқава ўзани ва бошқа қатор объектлар шу график асосида қурилади. Қурилишни моделлаштириш йўли билан бошқаришни қўллаш ҳам кенгаяди. Эндиликда айрим объектларнигина эмас, бутун бошқармалар, трестлар объектлари ёки йирик комплексларни тармоқ графиги асосида қуришга ўтиш вақти келди.

Юбилей йилидаги қурилиш масштаблари жуда ҳам каттадир. Бу жойлардаги партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларидан қурилишни тез суръатлар билан олиб боришни таъминлаш учун барча зарур тадбирларни кўриш, кишилар билан ишлаш, уларни тарбиялашни тўғри йўлга қўйиш талаб этилади. Ҳамма жойда бинокорларнинг меҳнати, ўқуви ва дам олишини ташкил этиш ҳақида муттасил ғамхўрлик қилиш, социалистик мусобақа ва унинг олий формаси бўлган коммунистик меҳнат учун курашни қизитиш, ғоявий-тарбиявий ишларни кучайтириш лозим. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига ҳар бир коллектив томонидан олинган социалистик мажбуриятларнинг тўла бажарилишига эришмоқ керак.

Е. ЧЕПКО,
Тошкент область партия комитети қурилиш бўлимининг мудири.

МУНОСИБ НОМЗОДЛАР

ИШОНЧ

Муборак опа тўнғич фарзанди Мавлудани мактабига кузатиб, ишхонаси томон бурилди. У гавжум йўлкадан битта-битта одимлаб бораркан, қалбида нозик бир ҳаяжон уйғонди. Бу бежиз эмас эди. Бугун у икки умидли ёшни мустақил ҳаётга йўллайди, ишлаб чиқаришга узатади. Ўтган йили ўрта мактабни битириб корхонага ишга келган Нафиса Абдуллаева ва Маъмура Абдураҳмонovани унга шогирдликка беришди. Қизлар ўз устозларининг маслаҳатларига қулоқ солиб, унинг бой тажрибасидан тўла баҳраманд бўлишди. Малака ошириб, касб ўрганишди. Мана бугун улар малакали ишчи сифатида коллектив сафида ўзларининг ҳақиқий ўринларини эгаллайдилар.

...Муборак Холматова 1953 йилдан буён Тошкендаги Ҳамза номли 1-босмахонада ҳарф терувчи бўлиб ишлаб келади. Ўз касбининг моҳир устаси, корхонада ишлаб чиқариш илғори. У, шу кунларда Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик юбилейи шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, меҳнат қиляпти. Кунлик ва ойлик нормаларини 140-150 процент адо этиб келяпти. Муборак опа бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси коллективи ҳам ўз самарали меҳнати билан шонли юбилейга муносиб тўёна ҳозирламоқда.

Муборак Холматованинг меҳнатлари муносиб тақдирланиб келмоқда. Ишлаб чиқаришда яхши кўрсаткичларга эришганлиги учун ўтган йили у «Ҳурмат белгиси» ордени билан мукофотланди. Меҳнатига берилган бу юксак баҳо Муборак опани янги-янги зафарларга илҳомлантириб юборди.

Муборак опа коллектив ўртасида актив жамоатчи сифатида танилган. У кўпчиликнинг иши, манфаати учун жон куйдиради. Бирон кишининг бошига қийин иш тушганда унга кўмаклашиш, ҳожатини чиқаришни ўзи учун юксак бурч деб тушунади. Бир воқеа эсимизда. Босмахонада ишловчи ёш болалик аёллардан учтўрт киши унга маслаҳатга келади.

— Марҳамат, тортинмай гапираверинглар! — аёлларни илиқ қарши олди у.

— Болаларимиз билан жуда қийналиб кетдик, — гап бошлайди улардан бири, — боғча-яслига олиб борайлик десак, олисликқилаяпти. Яқин орадаги боғча-яслиларда ўрин йўқ дейишяпти.

Муборак опа уларнинг юрак сўзларини диққат билан тинглаб бўлгач, босмахона ихтиёрида болалар боғчаси ташкил этишга ҳаракат қилиб кўришликни айтиб, аёллар кўнглини тинчлантирди.

Жамоатчи аёл босмахона ҳузурида болалар муассасаси ташкил этилмагунча тинчий олмади. Корхона маъмурияти, район партия комитети раҳбарлари билан гаплашди. Ниҳоят, аёлларнинг талаби амалга ошди. Пушкин номли маданият ва истироҳат паркида 150 ўринли болалар комбинати очилди.

Оддий касб эгаси Муборак Холматова 1959 йилда шаҳар Советига ва 1963 йилда республика Олий Советига депутат қилиб сайланди. У, ўзининг жамоатчилик бурчини шараф билан адо этиб, эл билдирган ишончни бир неча йиллардан бери оқлаб келяпти. Унинг ташаббуси ва астойдил ҳаракат қилиши орқасида меҳнаткашлардан тушган хат ва шикоятлар синчиклаб ўрганилди. Сайловчиларнинг наказлари ўз мавруди билан бажарилди. Масалан, Собир Раҳимов кўчасидаги Бобожонов, Чувалачи кўчалари ва тупиклар асфальтланди. Ўтган йил апрель ойида юз берган қаттиқ зилзиладан сўнг депутатнинг яна иши кўпайди. У шу вақт ичида меҳнаткашларнинг талаб ва истакларига зийраклик билан қулоқ солди. Кўпгина оилаларга моддий ёрдам кўрсатилди, уй-жой билан таъминланди.

Ўз вазифасини сидқидилдан бажариб келаётган Муборак Холматова 24-Олмазор сайлов округидан яна — иккинчи марта Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди. У бу катта ишончни оқлаш учун янада ғайрат кўрсатиб меҳнат қилади.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
Т. РАИМЖОНОВ.

✦ Ўрта Чирчиқ районидаги Чирчиқ нон маҳсулотлари базасида сайлов олди агитация ва тушунтириш ишлари ҳар томонлама уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Суратда: 36-сайлов участкасининг раиси (ўртада) ўртоқ И. М. Ногай участка агитаторлари билан навбатдаги вазифалар ҳақида суҳбатлашмоқда.

А. Абалян фотоси.

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

ИШЧИЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

3-«Далварзин» совхози касаба союз ташкилотида 800 аъзо бор. Совхоз ишчилари бешйилликнинг биринчи йилини дуруст натижалар билан якунладилар. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун астойдил тер тўкдилар.

Ишчилар комитети дала меҳнаткашларининг маданий-маиший турмуш шароитини яхшилаш, коллектив ўртасида ташкилий-оммавий ишларни жонлантириш йўлида бир қатор тадбирларни кўрмоқда. Совхоз ишчиларига катта ғамхўрлик кўрсатилмоқда.

Комитет ўтган йили касаба союз аъзоларидан тушган 60 аризани ижобий ҳал қилди. 5 киши уй-жой билан таъминлаш ҳақида ариза берган эди. Улардан тўрт киши ҳозир янги уйда истиқомат қилмоқда. Ўтган йили 5 кишига марказий курортларга, 45 кишига дам олиш уйларига йўлланма берилди. Совхознинг илғор ишчиларидан М. Аҳмедов Ялтада, Қ. Тангриқулов Чимёнда дам олиб, саломатликларини мустаҳкамлаб қайтдилар.

Ҳозир совхозда 7 савдо точкаси, 3 та болалар боқчаси, касалхона, 4 та медицина пункти, 2 та ўрта мактаб, 1 киноустановкаси ишчиларга хизмат қилмоқда. Ишчилар комитети маданий-маиший муассасалар фаолияти юзасидан назоратни кучайтириб, уларнинг намунали хизматини таъминламоқда.

Совхоз ишчиларининг юбилей йилидаги режалари катта. Улар Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллигини муносиб нишонлаш учун янги мажбуриятлар олишган. Касаба союз комитети эса, ишчиларнинг унумли меҳнат қилиши, кўнгилли хордиқ чиқариши учун бу йил ҳам бир қатор муҳим тадбирларни кўриш ниятида. Жумладан, 90 ўқувчига пионер лагерларига йўлланма берилади, 10 ишчини курортга, 60 га яқин кишини дам олиш уйларига юбориш кўзда тутилмоқда.

Э. ҚИРҚБОЕВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ≡ ОДАМЛАР ≡ ВОҚЕАЛАР

● ТИНЧЛИК МОНУМЕНТИ
● БИРМА ЯНГИ ҲАЁТ ҚУРМОҚДА
● МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ КУРАШИ
● ХИТОЙДАГИ БЕБОШЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК МОНУМЕНТИ

ҲОЗИРГИ фин рассомлари орасида машҳур ҳайкалтарош ва тинчлик учун курашчи Эсси Ренваллнинг ижодига Финляндиядагина эмас, балки мамлакат ташқарисида ҳам зўр қизиқиш билан қаралмоқда. Эсси Ренвалл мармар, бронза ва гипсдан психологик жиҳатдан ғоят нозик ўзига хос портретлар коллекциясини яратган. Бу портретлар кейинги йилларда Финляндияда ва чет мамлакатларда очилган бадиий виставкаларда зўр муваффақият билан намойиш қилинди. Лекин Эсси Ренваллнинг аёлнинг лирик образи тарзида тинчлик монументини яратиш юзасидан олиб бораётган катта иши унинг шуҳратини айниқса ошириб юборди.

Тинчлик монументи Финляндиядаги энг йирик ҳайкалтарошлик асари бўлади. Унинг улуғворлигини шундан ҳам билса бўладики, монументнинг аёл фигурасини гавдалантирувчи қисми 5,5 метрни, у ўрнатиладиган супача эса қарийб 8 метрни ташкил этади.

Монумент скульптурани бронзадан қуйиш учун монументнинг гипс макети тайёр бўлай деб қолди.

Тинчлик монументи Финляндия пойтахтида 1968 йил 6 апрелда — Финляндия билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома имзолanганига 20 йил тўлган кунда очилади. Ҳайкалтарошнинг фикрича, монумент ўзининг улуғворлиги билан мустаҳкам тинчлик ва дўстлик рамзи, иккала қўшни мамлакат халқлари ўртасида амалга оширилаётган тинч-тотув яшаш принципининг бадиий ифодаси бўлади.

Тинчликка ва Финляндия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстликка бағишланган ёдгорлик ўрнатиш фикри халқ демократлари ва Финляндиядаги жуда кўп бошқа прогрессив доиралар томонидан 1950 йиллардаёқ илгари сурилган эди. Лекин бу масала 1965 йилда, яъни Хелсинкида Жаҳон тинчлик конгресси бўлиб ўтаётган кунларда расмий жиҳатдан ўртага қўйилди. Финляндия тинчлик тарафдорлари делегацияси конгрессга ҳайкалтарош Э. Ренвалл тайёрлаган монумент планн лойиҳасини тақдим этишга муваффақ бўлди. Финляндия тинчлик тарафдорларининг бу ташаббуси конгресс томонидан қизгин қўллаб-қувватланди. Конгресс иштирокчилари ва сўнгра нуфузли жюри монумент лойиҳасини якдиллик билан маъқуллади.

Кўпгина совет кишилари ҳайкалтарош Ренвалл яратган монумент нусхаси ва унинг бошқа машҳур асарлари билан 1964 йилда Москвада ҳамда Совет Иттифоқидаги айрим йирик шаҳарларда ташкил этилган бадиий виставкаларда танишишга муваффақ бўлган эдилар. Москваликлар Э. Ренвалл ижоди билан биринчи марта 1958 йилда — ўша вақтда Совет пойтахтида очилган Финляндия тасвирий санъати виставкасида танишган эдилар.

Финляндияда бўлиб ўтган Жаҳон тинчлик конгрессидан кейин сал вақт ўтмай ташқи ишлар министри А. Карьялайнен бошчилигида тинчлик монументини қуриш бўйича махсус комитет тузилди. Комитет ташаббуси билан ҳозир бутун мамлакатда тинчлик монументи қуриш фондига маблағ тўплаш кампанияси ўтказилмоқда. Бу комитетга парламентдаги барча фракцияларнинг вакиллари киритилган. Кампанияда мамлакатнинг кенг жамоатчилик доиралари актив қатнашмоқда. Тинчлик ва халқлар ўртасидаги дўстликнинг мустаҳкамланишини истовчи ҳар бир киши тинчлик ва Финляндия билан унинг шарқдаги қўшниси — Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстликка бағишланган ёдгорлик қуришдек олижаноб ишга ўз ҳиссасини қўшишга ҳаракат қилмоқда.

Финляндиядаги барча прогрессив жамоатчилик ташқи ишлар министри Карьялайненнинг яқинда эълон қилган ахборотини зўр қониқиш билан кутиб олди. Бу ахборотда Совет Тинчликни ҳимоя қилиш комитети Финляндияга тинчлик монументини қуйиш учун тўрт тонна бронза совға қилишга қарор қилганлиги тўғрисида гапирилади. «Кансан уутисет» газетасида ва бошқа демократик газеталарда босилаётган шарҳларда бу совға Финляндия билан СССР халқлари иккала қўшни мамлакат ўртасидагина эмас, балки бутун дунёда тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашга бел боғлаганлигини кўрсатувчи яна бир янги далил деб қаралмоқда.

М. КЕРРО, (ТАСС).

«БАҲОР» АНСАМБЛИНИНГ ДАККАДАГИ КОНЦЕРТИ

КАРОЧИ, (ТАСС). «Баҳор» совет рақс ансамблининг Даккадаги биринчи концерти муваффақиятли ўтди.

Шарқий Покистон қонун чиқариш мажлисининг раиси Абдул Хамид Чоудхури концерт бошланиши олдидан совет артистларини табриклаб, Совет Иттифоқи бутун дунёда тинчликни сақлаш ишига катта ҳисса қўшганлигини таъкидлаб ўтди.

Совет ансамбли шарқий вилоятда яна уч марта концерт беради.

ЎЗ ҲУҚУҚЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛМОҚДАЛАР

ИСПАНИЯ

ЛОНДОН. Астурия шахтёрларидан 3 мингдан кўпроқ киши 11 кончи билан бирдамлик юзасидан ишни тўхтатиб қўйдилар. Бу кончилар бир неча кундан буён кондан ер устига чиқмаётирлар. Улар забастовкалар уюштирганлик учун ишдан бўшатилганликларига қарши норозилик билдирмоқдалар. Рейтер агентлигининг мухбири ана шуни хабар қилди.

АРГЕНТИНА

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентинада меҳнаткашларнинг забастовкалари ва намойишлари бўлиб ўтмоқда. Бу забастовка ва намойишлар ҳукуматнинг социал-иқтисодий сиёсатига қарши яқинда «Кураш плани»ни қабул қилган умумий меҳнат конфедерациясининг даъвати билан ўтказилмоқда. Кордово шаҳридаги «Кайзер» автомобиль заводининг ишчилари уч соатлик забастовка ўтказдилар. «ФИАТ» фирмасининг ишчилари қисман забастовка уюштирдилар. Шаҳар кўчаларида кўп киши қатнашган намойиш ва митинглар бўлиб ўтди.

КОЛУМБИЯ

БОГОТА. Американинг «Чоко Пасифико» компаниясида ишлаётган колумбиялик кончилардан беш юз киши икки ҳафтадан буён иш ташламоқда. Улар иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар.

ЯПОНИЯ

ТОКИО. Япония касаба союзлари бош кенгаши ва мустақил касаба союзлар алоқа кенгашининг вакиллари Япония ҳукуматининг вакиллари билан учрашиб, меҳнаткашларнинг турмуш ва меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисида мамлакат меҳнатчиларининг талабларини уларга топширдилар.

Бу талаблар қаторида иш ҳақини анча кўпайтириш, минимал иш ҳақи системасини жорий қилиш, коммунал хизматлар учун тўланадиган ҳақнинг ўсиб бораётганлиги сабабли икки йиллик мораторня қабул қилиш ва бошқа шу каби масалалар бор. (ТАСС).

ЛОНДОН. Бу суратда сиз англиялик актриса Сью Ллойдни девдек икки муҳофазачи кузатувида кўриб турибсиз. Гап шундаки, қабулга бораётган актриса умумий баҳоси бир минг фунт стерлинг бўлган ўтакетган модада кўйлак кийиб олган... Капиталистик мамлакатларда бир пенсга ҳам зор бўлиб яшаётганларни кўз олдимизга келтирсак, бу қилиқнинг нақадар бемаънилиги яна ҳам бўртиб кўринади.

ЮПИ — ТАСС телефотоси.

СОВЕТ — ЖАЗОИР СЕМИНАРИНИНГ ОЧИЛИШИ

ЖАЗОИР, (ТАСС). Бу ерда соғлиқни сақлаш масалаларига бағишланган совет-жазоир семинари очилди. Семинарда қатнашувчилар сил, безгак, бод, трахома каби касалликларга қарши курашиш масалаларини кўриб чиқадилар. Бундан ташқари, Жазоирда миллий кадрлар тайёрлаш масаласи, она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш ва бошқа масалалар ҳам муҳокама қилинади.

СССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари П. Н. Бургасов бошчилигидаги делегация, шунингдек ҳозирги вақтда ёш республикада ишлаб турган совет врачлари группаси семинар ишларида қатнашмоқда.

СОВЕТ САНЪАТИ ВИСТАВКАСИ

ТУНИС. Туниснинг маданият ва ахборот масалалари билан шуғулланувчи давлат секретари Шедли Клиби шу ердаги Совет санъати виставкасини очиб, «бу виставка ривожланиб бораётган тунис-совет маданий муносабатларида ажойиб воқеадир» деб айтди. Виставкага барча иттифоқдош республикалардан келтирилган ҳайкалтарошлик, сураткашлик ва графиканинг 80 та асари қўйилган.

Эрксевар юрт тупроғига босқинчилик ниятида келган бу америкалик Жанубий Вьетнамда ўз ўлимини топди. Чекинаётган қароқчилар унинг жасадини олиб кетишга ҳам улгуришмади. Ватанпарварларнинг шиддатли ҳужуми душман талафоти билан тугади. ТАСС фотохроникаси.

НДОА (Анголани озод қилиш халқ кураши) активистларидан бир группаси Ангола пойтахтидаги Луанда турмасига қуролли ҳужум қилган кунга олти йил тўлди. Бу воқеа Ангола халқининг НДОА раҳбарлигида колонизаторларга қарши қуролли курашини бошлаб берди. Ҳозир ҳаракатдаги уч фронтда португалиялик босқинчиларга қарши сезиларли зарбалар берилмоқда. Анголанинг шимолида, Дембош-Намбуан ўрмон районларида ҳаракат қилаётган партизанлар Португалия армияси қисмларига қақшатқич зарбалар бермоқда. Суратда: НДОА нинг ўрмон лагерида.

ТАСС фотохроникаси.

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

Цзаофанлар ва хунвэйбинлар ҳукмрон Мао-Юзэ-дун гуруҳининг кўрсатмасини бажариб, вилоятлардаги партия комитетларини ва давлат ҳокимиятининг сайлаб қўйилган органларини тор-мор келтирмоқдалар. Бир қанча жойларда улар янги органлар туздилар. Уларнинг фикрича бу органлар айни бир вақтда партия ишини ҳам, давлат ҳокимиятини ҳам амалга ошириши лозим. Бироқ, Хитойдан келаётган хабарларда айтилишича, Хитой матбуотининг таъбири билан айтганда «Раис Маонинг энг содиқ шогирдлари» бўлган хунвэйбинлар ва цзаофанлар вилоятларни бошқаришни, саноат корхоналарига ва қишлоқ коммуналарига раҳбарликни уддалайолмаётирлар. Шу сабабли, дейилади информация агентликларининг хабарларида, Мао Цзэ-дун партия ходимларининг бир қисмини оқлаб, уларни «Янги революцион тартиб» яратиш ишига тортиш тўғрисида фармойиш берган. Эндиликда «Хунци» журнали янги ҳокимият органларига цзаофанлар ва армия вакиллари билан бир қаторда илгариги маҳаллий раҳбарларнинг бир қисмини ҳам киритишни таклиф қилмоқда. Аммо, бунинг учун мазкур маҳаллий раҳбарлар ўзларининг «Раис Маога содиқ» эканликлари тўғрисида сўз беришлари шарт.

«Маданий революция» ташкилотчилари, биз ҳамма жойда «қатъий ғалаба» қозондик деб даъво қилмоқдалар. Шу билан бирга Хитойдан келаётган кўпгина хабарлар шуни кўрсатиб турибдики, ҳақиқатда Мао Цзэ-дун тарафдорлари фақат саккиз вилоят ва бир неча шаҳардагина аҳволни контроль қилиб турибдилар. Бир қанча районларда хунвэйбинлар ва цзаофанлар кўрсатилаётган қаршиликни бостира олганлари йўқ. Мао Цзэдунга қаршилик қилаётганларнинг ҳаммасини бостириш тўғрисида буйруқ олган армия қисмлари кўпинча томошабин бўлиб турибди.

Вазиятни кескинлаштираётган яна бир нарса шуки, Мао тарафдорлари, деб аталган исёнкорлар орасида катта-катта жанжаллар пайдо бўлди. Цзаофанлар ташкилотларининг ҳар қайсиси ўзини Мао Цзэ-дунга содиқ қилиб кўрсатишга ва шунга яраша ҳукмронлик қилишда кўпроқ ҳуқуқ олишга уринмоқда. Болгария телеграф агентлиги мухбирининг хабарида айтилишича, цзаофанлар назорати остидаги бир қанча шаҳарларда ҳокимият бир ташкилотдан иккинчи ташкилотга ўтиб турибди. Аммо, бир-бирига ғанимлик қилаётган бу ташкилотлар бир-бирларини «контрреволюцион фаолият» билан шуғулланишда айбламоқдалар. Мен, деб ёзади мухбир, Пекиндаги «революционерларнинг» бир группаси бошқа бир группани завод территориясига киритмаётганлигини бошқа ажнабий мухбирлар билан бирга ўз кўзим билан кўрдим.

Айни вақтда Тибет партия комитетининг ҳам секретари бўлган Чжан Го Хуа қўмондонлигидаги ҳарбий қисмлар Тибетда Мао Цзэ-дун тарафдорлари бўлган унсурларга қаршилик кўрсатишни давом эттирмоқда. Киодо Цусин агентлиги мухбирининг хабарида айтилишича, Тибетда армия қисмлари 9 ва 10 февралда хунвэйбинлар билан цзаофанларни ҳайдаб юборгандан бери ҳеч қандай жиддий воқеалар бўлгани йўқ. Пекин хунвэйбинлари Пекинда тарқатилган варақаларда, Чжан Го Хуа Тибетда «оқ террор»ни авж олдирди, деб нолимоқдалар.

Рейтер агентлигининг хабарида айтилишича, Мао Цзэ-дуннинг уч вилоят — Хубэй, Сичуань ва Хэнань вилоятларидаги ҳарбий қисмларда бўлган мухолифлари Мао Цзэ-дун тарафдорларидан ўзларини ҳимоя қилмоқ учун «мудофаа пакти» тузганлар.

(ТАСС, 23 февраль).

СИРЛИ ЎЛИМ

НЬЮ-ЙОРК, 23 февраль. (ТАСС). Бугун Янги Орлеанда Давид Ферри деган кимсанинг жасади ўз уйидан топилди. Ассошиэйтед пресс агентлигининг хабар беришича, Янги Орлеан округ прокурори Жим Гаррисон томонидан президент Ж. Кеннеди қандай қилиб ўлдирилганлиги соҳасида олиб борилаётган текширишда Д. Ферри «марказий фигура» эди. Гаррисоннинг айтишича, Уоррен комиссиясининг хулосалари хато бўлиб, Кеннедининг ўлими уюштирилган фитнанинг натижасидир.

Шу вақтгача Кеннедини ўлдириш мақсадида фитна ташкил қилинган бўлиши мумкин деган мулоҳазани айтган одамлардан 14 киши сирли вазиятда ўлдирилган эди. Ферри шундай гувоҳларнинг ўн бешинчиси бўлди.

ЮПИ агентлиги мухбирининг Янги Орлеандан хабар беришича, Ферринннг ўлимидан аввалроқ Гаррисон ўтказаётган текширувнинг бошқа қатнашчиси Дэвид Льюис ўз ҳаёти хавф остида эканлигини айтиб, полициядан ўзини суиқасддан муҳофаза қилишни илтимос қилган эди.

«Фитна уюштирилган эди, — деди Льюис, — мен буни биламан, мен бу фитнага бош қўшган кишиларни ҳам биламан». Бу кишилар деди яна Льюис, «ҳеч нарсадан қайтмайдилар. Улар АҚШ президентини ўлдиришнинг уддасидан чиққан эканлар, ҳар қандай гувоҳни ҳеч бир иккиланмай ер тишлатишлари мумкин».

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

БИРМАНИНГ МУСТАҚИЛ ЙЎЛИ

Мустақил Бирма давлати ўзининг йигирманчи йилига қадам қўйди. 26 миллионлик аҳолига эга бўлган бу мамлакатда дастлабки ўн тўрт йил мобайнида буржуа-помешчик арбоблари ҳукмронлик қилди. Улар Бирманинг тараққиёт режалари ҳамда уни чет эл монополияларидан халос этиш лойиҳаларини олға сурган бўлсалар-да, бироқ амалда дурустроқ натижага эришилмади.

1962 йил март ойида генерал Не Вин бошлиқ ватанпарвар руҳидаги офицерлар ҳокимият тепасига келди. Революцион кенгаш тузилиб, у «Бирманинг социализмга бориш йўли» деб аталган миллий қурилиш программасини эълон қилди. Унда тараққиётнинг капиталистик йўли рад этилади, кишини киши томонидан эксплуатация қилишни батамом йўқотиш зарурлиги уқтирилади.

Шундан сўнг Бирмада чет элликлар мулки национализация қилинди. Маҳаллий буржуазияга ҳам жиддий зарба берилди. Барча хусусий банклар, саноатнинг етакчи соҳалари, транспорт, бутун ташқи ва ички улгуржи савдо, табиий ресурслар национализация қилинди. Утган йили октябрдан бошлаб Бирмада иқтисодий тараққиётнинг биринчи тўрт йиллик плани амалга оширила бошланди. Мазкур планга кўра саноат ишлаб чиқаришнинг йиллик ўртача ҳажмини 8 процент ошириш, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, унинг маҳсулотини қайта ишлашга, шунингдек табиий ресурсларни қидириб топиш ва ўрганишга етакчи ўрин берилади. Миллий оғир саноатни яратиш масаласига эътибор кучайтирилган. Улардан ташқари муҳим социал тадбирлар, жумладан, фабрика ва заводларда меҳнат шароитини яхшилаш, социал страхование борасида чоралар кўрилди, кам ҳақ оладиган ишчилар учун солиқлар қисқартирилди. Аҳолининг турмуш даражасини ҳар йили тўрт процентдан ошириш кўзда тутиляпти.

Маълумотларга кўра, бу йил давлат бюджетининг даромад қисмини, асосан корпорациялар ва давлат хизматидаги корхоналар ҳисобига қарийб 1200 миллион кьят (100 бирма кьят 18 сўм 89 тийинга тенг), давлат солиқлари ва тўловлар ҳисобига 450 миллиондан ортиқ кьят кўпайтириш мўлжалланяпти. Ҳаражат қисмида эса Революцион кенгаш эҳтиёжлари учун сарфланадиган маблағларни икки баравардан зиёд ошириш режаси тузилган. Ушбу маблағ ишчи ва деҳқон советлари тузиш мақсадларига сарфланади, деб ҳисобламоқдалар. Саноат, қурилиш ва қишлоқ хўжалигининг турли соҳаларига харжланадиган давлат капитал маблағлари эса бир неча баравар кўпайтирилади.

Бирма матбуотида мазкур план маъқулланди. Бинобарин унинг бажарилиши мураккаб иш эканлиги ҳам таъкидланди. Жумладан «Ботаун» газетаси 1965—66 йилларда қишлоқ хўжалиги ҳажми шунингдек аҳоли жон бошига даромад ҳиссаси камайганлигини кўрсатиб, ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун сиёсий ва ташкилий ишларни яхшилаш зарурлигини таъкидлайди, ишчи ва деҳқон советлари тузилиши бунда муҳим омил бўлади, деб ҳисоблайди.

Яқинда Бирма стерлинг зонасидан чиқишга қарор қилди ва бу билан ўз мустақил валюта сиёсатини мустаҳкамлади. Бу билан мамлакатнинг ўз олтин запасини вужудга келтириш, экономика ва молияни четдан бўладиган ҳалокатли таъсирдан сақлаш соҳаларида муҳим қадам қўйилди. Сабаби кейинги вақтда инглиз фунт стерлинги обрўси тушиб кетди. Демак, Бирма ўз олтин запаси ва мустаҳкам валютани сақлаб қолиш билан чет эл бозорларида бемалол савдо-сотиқ қилаверади. Инглиз монополиялари Бирма ҳукуматига бу борада ўз таъсирини ўтказмоқчи бўлди-ю, бироқ ҳеч иш чиқара олмади.

Бирма экономикасида қишлоқ хўжалиги етакчи ўрин эгаллаб, шоли асосий экин саналади. Қишлоқда кооперациялаш аста-секин жорий этила бошланади. Рангун яқинида, Ўрта Бирма ва Шан тоғлари ёнбағрида ташкил этилган кооперативлар яхши самаралар беряпти, улар майда томорқали қишлоқларни қайта қуришда намуна кўрсатяпти. Давлат суғориш масаласига катта эътибор қилмоқда. Чемолтов суғориш комплекси (у СССР ёрдамида қуриляпти) марказий Бирмадаги улкан ҳосилдор ерларни суғорибгина қолмай, янги кооператив хўжаликлар тузиш имконини ҳам беради. Аввало бу ерда аъло навли совет пахтасини етиштириш мўлжалланяпти.

1965—1966 йилларда мамлакат қишлоқ хўжалиги муайян қийинчиликларга дуч келди. Эндиликда бу соҳада аҳволни яхшилаш, жумладан бу йил маҳсулот ҳажмини 8 процент ошириш тадбирлари кўрилаётир. Ҳукумат деҳқонларга кимёвий ўғитлар афзаллигини тушунтиряпти, социалистик мамлакатлардан тракторларни кўплаб сотиб оляпти. Бу ерда ташкил этилган давлат трактор станциялари тармоғи (у 400 трактордан иборат) деҳқонларга хизмат қиляпти.

Эндиликда деҳқон хўжаликлари етиштираётган маҳсулот 1500 га яқин давлат пунктида реализация қилиняптики, бу уларни чайқовчилар ва судхўрлар зўравонлигидан қутқаради. Утган йилнинг охирида ҳукумат озиқ-овқат маҳсулотлари савдоси устидан назоратни бекор қилиш тўрисида қарор чиқарди. Бу — ҳозирги тараққиёт босқичида муҳим тадбир бўлиб, у майда хўжаликлар етиштираётган пиёз, картошка, чеснок шунингдек балиқ билан эркин савдо қилиш имконини беради, хусусан минглаб оилаларни иш билан таъминлайди.

Бирма Революцион кенгаши маориф соҳасида катта ислоҳотларни амалга оширяпти. Ўтган йили ўқувчилар сони икки миллиондан ошиб кетди. Бу йил 750 га яқин янги ўқув юрти, жумладан 650 бошланғич, 95 ўрта мактаб, қишлоқ хўжалиги институти ва савдо-саноат билим юрти очиш мўлжалланаётир. Тўрт йиллик планга мувофиқ олий ўқув юртларида етти мингдан зиёд ўқитувчи етиштириш кўзда тутилмоқда.

Бирма социалистик программаси партияси деб аталган партия ҳозир ташкил топиш жараёнида. Марказий ташкилий комитет бош секретари берган маълумотга кўра, бу партия составида эндиликда 185 мингдан ортиқ киши бўлиб, уларнинг кўпчилиги ҳарбийлар, ишчилар, деҳқонлардир.

Яқинда ҳукумат собиқ бош министр У Ну (у майда буржуа иттифоқи партияси бошлиғи эди) ва социалистик партиянинг собиқ бош секретари У Ба Свени қамоқдан озод қилди. Улар Не Вин бошлиқ Революцион кенгаш мураккаб сиёсий кризисни бошидан кечираётган мамлакатда раҳбарликни қўлга олган вақтдан бери қамоқда эдилар. Мазкур партиялар бошқа сиёсий ташкилотлар қаторида 1964 йил мартида расмий равишда тарқатиб юборилган эди.

Ҳозирги Революцион кенгаш тузган сиёсий фанлар марказий мактабида ва ғоявий тайёргарлик курсларида Бирма социалистик программаси партияси учун кадрлар тайёрланяпти. Бу партия олдида 26 миллионлик аҳолининг (80 проценти деҳқонлар) ўндан бир қисмини ўз сафларида бирлаштириш масаласи туради.

Шуни қувонч билан таъкидлаймизки, мустақиллик йилларида Бирма билан СССР ўртасида дўстона муносабатлар ривожланиб борди. Улар эндиликда Бирма экономикасининг талай соҳаларида ҳамкорлик қиляптилар. Ҳозирги замон проблемаларига ёндошишда улар кўп жиҳатдан фикрдошдирлар.

Бирма олдида кўпгина мураккаб масала ва вазифалар турибди. Империалистик агентлар ва ички реакциянинг, ҳали ҳам тинмаган ўзаро тўқнашувларнинг қаршилигини енгиш лозим. Бирмаликлар барча қийинчиликларни бартараф этиб ўзлари танлаган прогрессив тараққиёт йўлидан дадил боришга қатъий аҳд қилганлар.

Евг. БЛОК.

ЛЕНИН МАЙДОНИНИНГ ЖАМОЛИ

ЛЕНИН номли Қизил майдонда қурилиш ишлари қизиб кетди. Бинокорлар майдонни қайта реконструкция қилмоқдалар. Қизил майдоннинг икки томонида 7 ва 19 қаватли улкан маъмурий бинолар бўй чўзади. Пастроқда эни 15 метр, узунлиги 20 метр бўлган катта сув хавзаси ястанади. Бу ерда Тошкентда энг катта ҳисобланадиган фонтан ишга туширилади.

Абдулла Тўқаев ва Карл Маркс кўчаларининг Қизил майдонга келиб туташган ерлари кенгайтирилади. Қўшимча тўғри йўллар очилади. Улар орқали бир томондан ТошМИгача, иккинчи томондан эса Энгельс кўчаси ва Ўрдагача чиқиш мумкин.

Она табассуми.
М. Тўйчиев фотоэтюди.

ҚИШЛОҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИДА

ЯНГИ ШИФОХОНАЛАР

КИШИЛАРГА ғамхўрлик доимо диққат марказимизда, дейди район ижроия комитетининг раиси Анвар Назаров. Хусусан, улар саломатлигини сақлаш, медицина ёрдами кўрсатиш, турли касалликларнинг олдини олиш борасида катта ишлар қилиняпти.

Районда ҳозир бир неча шифохона ишлаб турибди. Шу ойнинг охирида «Авангард» қишлоғида 30 ўринли янги шифохона фойдаланишга топширилади. Куни кеча «Инқилоб» қишлоқ советида яна бир поликлиника ишга туширилди.

САЛОМАТЛИКНИ КЎЗЛАБ

КАРЛ МАРКС номли, Терешкова номли, Энгельс номли, «Северний маяк» колхозларида турар-жой бинолари билан бир қаторда жамоат бинолари ҳам қад кўтармоқда. Бу колхозлар болалар боғчалари ва бошқа жамоат биноларини ўз даромадлари ҳисобига қураётирлар. Ҳозир жадаллик билан қурилаётган туғруқхоналар ана шулар жумласидандир. Район марказида қад кўтараётган шифохона ҳам бу йил фойдаланишга топширилади. Бино замонавий усулда қурилади.

МЕҲНАТНИНГ ТАГИ РОҲАТ

ҲАЛОЛ меҳнат кишини улуғлайди. Ундан келган даромад ҳам баракали бўлади. Саидаҳмад Усмонов ва унинг умр йўлдоши Бахия колхозда ҳалол меҳнат қилаётган кишилардан. Саидаҳмад Терешкова номли колхознинг механизатор-звено бошлиғи. Бахия ҳам ишчан аёллардан. Улар ҳалол меҳнатлари эвазига бултур 4.060 сўм даромад қилишди. Шу колхоздаги И. Рашидовлар оиласи эса 3.549 сўм даромад қилди. Куйбишев номли колхоз аъзоси Жумабой ака Эркабоев 4.548 сўм пул олди. Районда бундай юқори даромад олган кишилар жуда кўп.

БИЛИМ ЎЧОҚЛАРИ КЎПАЯЁТИР

ПОРЛОҚ келажагимиз бўлган болалар учун районда боғча ва яслилар кўплаб қурилаяпти. Яқинда 140 ўринли янги болалар боғчаси ишга туширилди. Ўтган йили район мактабларида 64 та синф хонаси қурилди. Юбилей йилида эса, Чигириқ посёлкасида ҳамда Куйбишев номли колхозда яна учта янги мактаб қурилаётир. Бу мактабларда ҳаммаси бўлиб 1.500 ўқувчи таълим олади.

САЙЛОВГА ТАЙЁРГАРЛИК

ШУ КУНЛАРДА қайси қишлоққа борманг, сайлов участкаларининг гавжумлигини кўрасиз. Агитпунктда турли темаларда суҳбатлар, лекциялар ўтказилаётир. Газета ва журналларнинг янги сонлари муҳайё. Бу ерда сайлов системасининг афзалликлари, халқаро аҳвол ва шу каби бошқа темаларда лекциялар, суҳбатлар ўтказилаётир. Ҳозир райондаги 66 та сайлов участкасининг ҳаммаси турли плакатлар билан жиҳозланган. 300 дан ортиқ агитатор сайловчилар хизматида.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

40 КИШИЛИК МЕҲМОНХОНА

Охунбобоев номли колхоз правлениесининг янги биноси олдида 40 ўринли меҳмонхона қад кўтарди.

— Бу бизнинг юбилейга совғамиз,— дейишмоқда колхоз қурувчилари.

Б. САЙДАЛИЕВ.

ТУРСУНОЙЧИЛАР

Районда ҳар йили механик-ҳайдовчилар курси ташкил этилади. Ўтган йили ана шундай курс Ленин номли колхозда очилган эди. Уни битириб чиққан 120 дан ортиқ аёл кузга бориб пахта далаларида жавлон уришди.

Бу йил эса, бундай курс Куйбишев номли колхозда ташкил этилди. Ҳозирда 60 дан ортиқ хотин-қиз турсунойчи бўлиш иштиёқида пахта териш машинасини бошқариш сирларини ўрганмоқда.

И. ХАТАМОВ.

ГЕОРГИНА ЧАШМА БЎЙИДА

БОЛГАРИЯ ДАФТАРИДАН

ХАРМАНЛИ шаҳридан кечга томон қайтдик. Қуёш ғарб осмони остонасида туриб «эртаги тонггача хайр одамлар», дея ётоғи томон сирғалиб кетмоқда эди. У шу пайтда қиздирилган мис баркаш сингари ҳақиқ бўлиб ёнарди. Қуёш кун бўйи замини-замонга олов пуркаб ўзи ҳам хориган, мана ҳозир меҳнат оташида бутун борлиғи қуёшда қорайган деҳқон юзи сингари буриқиб кўринарди.

Йўл баъзан сойга тушиб, баъзан адрга кўтарилиб турганидан пастликка тушганимизда қуёш кўринмай қолар, юқорига чиқишимиз билан юзидан пардасини олган келиндек жилмайиб қўярди. Кўз илғамас тоғ бағриларига, ундан нари тоғ ўрмонларига майин дока ёпиб қўйилгандек нафис бўлиб кўринади. Ажабо, қуёш ботиш пайтида водилар ҳамиша шу кўринишни касб этади. Нима учундир шундай вақтда одам қалби аллақандай ҳис-туйғуларга тўлиб тошади, кўрган-кечирган воқеалар мушоҳидаси асир қилади. Ёнимдаги шерикларимга қарайман. Ҳамма ўйчан. Нималар ҳақида ўйлашаётганикин. Чашма бўйидаги суҳбатнимми, узумзордаги мунозаранимми ёки куни кеча капитан Андреево заставасида чегарачилар айтиб берган воқеанимн... Ким билади, кимнинг кўнгли нима билан бандикин...

Мен эса, гўзал қиз Гиоргинанинг вафодорлиги, чет эл босқинчиларига нафрат билан қараши, ботир юраклилиги ҳақидаги ҳикоя оғушида хаёл суриб борардим. Болгар журналисти Иван Жиглов айтиб берган афсона — оқ болдир чашмаси ёки Гиоргина чашма хусусидаги гапни айтишдан олдин Харманли шаҳридаги учрашувлар, қалбларни яйратган самимий сўзлар, ажойиб меҳмондўстликлар ҳақида айтиб ўтиш дуруст бўлур.

Харманли Хасково округига қарашли ўртача шаҳарлардан бири. Барпо этилганига тўрт юз йил бўлибди. Бу ерлиларнинг касби-кори ғаллачилик, тамакичилик, қисман пахтачилик, хунармандчилик. Шаҳарда енгил ва озиқ-овқат ҳамда тамакичилик саноати қанот ёзиб келмоқда. Харманлидаги ғишт ва черепица заводининг маҳсулоти округда машҳур.

Шаҳар партия комитетининг секретари Гиоргий Димов, ижроия комитетининг раиси Никола Недялковлар шаҳарнинг эътиборга сазовор жойларини кўрсатишади. Ўн олти минг аҳолиси бўлган бу шаҳар чиройли кўчалари, сўлим хиёбонлари, очиқ чеҳра аҳолиси билан кишини ўзига мафтун этарди.

— Шаҳримиз ўтмишда асосан ғалла экиладиган жой бўлганлиги сабабли Харманли яъни Хирмон жой деб аталган, — дейди Гиоргий Димов, — Халқ Болгарияси йилларида бизда пиллакашлик, тикувчилик саноати ҳам ривожлана бошлади ва бу тармоқ ҳозирги пайтда экономикамизнинг ҳал қилувчи соҳаларидан бири ҳисобланади.

Шаҳарда Ленин номи билан аталувчи кооператив бўлиб, у округда энг йирик ғаллачилик ва тамакичилик хўжалиги ҳисобланади. Кооператив раҳбари Белчо Жековнинг айтишига қараганда барча қишлоқ хўжалик ишларининг 85 проценти механизациялаштирилган. Тракторларнинг капитал ремонти ҳам шу ернинг ўзида амалга оширилади. Йиллик даромад беш миллион 400 минг левни ташкил этади.

Дарвоқе, Гиоргина— чашма афсонаси ҳақида гапирмоқчи эдик. Харманли шаҳри, Ленин номидаги кооперативда бўлгач, тушга томон чашма томон йўл олдик. Болгар гўзалининг номи билан аталувчи бу чашма София-Истамбул тош йўлининг оромбахш бекатларидан бири ҳисобланади. Бу ерда болгар миллий стилида қурилган икки қаватли ресторан бор. Ресторанниг биринчи қаватида ҳамма нарса — стол, стуллар, идишлар, деворларга ёғочдан ўйиб ишланган расмлар, оёқ остига тўшалган шолчалар, тайёрланадиган таомларнинг бари болгарча, болгар халқининг қадимий, навқирон, гўзал санъатидан, ақл-идрокидан, ҳар бир нарсага уддабурролигидан ҳикоя қилади.

Ресторанниг катта зали ўртасида ёғочдан ясалган доира шаклидаги қунгира ҳамиша оҳиста айланиб туради. Унинг гардишига болгар шоири ва журналисти Петко Рачев Славековнинг машҳур поэмасидан бир мисраси ёзиб қўйилган. Ана шу мисраларда гўзал ва оқила Гиоргинанинг турк султонига қарата айтган қуйидаги сўзлари шеърий мисраларда ифодаланган: «Сен менинг ҳаётим учун бир жанобсан, аммо менинг ихтиёрим ўзимда, агар сен менга хўжайин бўлсанг, фақат жасадимгагина хўжайин бўласан!»

Гиоргина ўзининг баҳодир севгилиси чўпон йигитга содиқ. У от устида қамчи ўйнатиб турган турк султонининг таклифини рад этади.

—Мен сени саройимга олиб кетаман, олтин-кумушга буркайман, — дейди султон.

Қиз жавоб беради:

— Сенинг деворлари мармардан бўлган қасрларингга лой деволли кулбамни алишмайман, чунки у жой менинг учун қафас, бу ерда мен эркин нафас оламан, олтин-кумушларинг менинг қўлларимни чўғ бўлиб куйдирадилар...

Гиоргинанинг бу сўзлари севгисига вафодор, мустақилликни улуғловчи, она-Ватанига содиқ, ўз меҳнати билан кун кўришни ҳамма нарсадан афзал билувчи оқила болгар қизларининг қалб нидолари эди. Шунинг учун ҳам улар ўз ватандошлари, афсонавий қаҳрамон қиз Гиоргина ҳақида қўшиқлар тўқишган, шоирлар унинг ҳақида поэмалар яратганлар, номини муқаддас сақлаб, исмини абадийлаштирганлар.

Гиоргина яшаган қишлоқ — Бисерча (гўзал води) яқинидаги тепалик ва унинг тагидан қайнаб чиқиб турган чашма атрофида ҳар куни жуда кўп йўловчилар, чет эл туристлари, экскурсиячилар сайр этишади. Бу жойдан туриб Бисерчани — гўзал водини томоша қилишади, ҳақиқатан ҳам у исми жисмига мос эканлигига қойил қолишади.

Харманли шаҳридаги тотли учрашувлар, Гиоргина — чашма бўйидаги унитилмас суҳбатлар, гўзал Гиоргина ҳақидаги ширин таассуротлар оғушида жим келардик. Орадан сал ўтмай бу сархушлик ўрнини халқ тўлқинининг овози, ёш йигит-қизларнинг якдил бўлиб айтган қичқириғи эгаллади. Биз Халқ Болгариясида социалистик тузумнинг илк меваси Димитровград шаҳрида эдик. Бугун бу ерда шаҳар барпо қилинганлигининг 20 йиллиги тантаналари бошланган эди.

Ўша вақтда ҳозирги шаҳар ўрни пасти-баланд ерлардан, бўлтак-сўлтак ўрмончалардан иборат эди. Георгий Димитров халққа мурожаат қилиб янги, социалистик шаҳарлар барпо этишга чақирди. Бу чақириққа бутун мамлакат отланди. Ўша пайтда ёш, навқирон бўлган бугунги профессорлар, генераллар, партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари ўз доҳийлари чақириғига лаббай деб жавоб бердилар ва қурилиш бригадалари тузиб палаткаларда яшаб туриб гўзал шаҳарлар қурдилар. Уларнинг тўнғичи Димитровград эди.

Бундан йигирма йил илгари қуп-қуруқ ер бўлган ҳозирги Димитровградда мамлакатда энг йирик химия комбинати, химия саноати учун асбоб-ускуна ишлаб чиқарувчи йирик завод ва бир қанча корхоналар бор. Тўппа-тўғри, кенг кўчалар, шифобахш хиёбонлар, истироҳат боғлари, кўп қаватли уйлар шаҳар ҳусни-жамолини очиб туради. Шаҳар советининг ўн уч қаватли биноси димитровградликларнинг фахри.

Шаҳарнинг йигирма йиллик байрамига Болгария Коммунистик партиясининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Тодор Живков қатнашди, нутқ сўзлади. У ўз нутқида улуғ Совет давлати ва халқининг болгар халқига бераётган дўстона ва беғараз ёрдами тўғрисида гапирган вақтида митинг қатнашчилари «Яшасин совет-болгар дўстлиги», «КПСС—БКП» деган оташин сўзларни зўр кўтаринкилик билан бир неча марта такрорладилар.

Митингдан кейин замбараклардан ўқ узилиб солют берилди. Кўчалар, хиёбонларда, истироҳат боғларида халқнинг ўйин-кулгиси ярим кечагача тинмади.

Эртаси куни, Қора денгиз бўйидаги курорт шаҳри Варнага кетаётганимизда ҳам Димитровграддаги халқ бирлигининг тантанаси, совет кишиларига бўлган меҳр-муҳаббат туйғуси фикр-хаёлимизни чулғаган бўлса, биринчи бор социалистик шаҳар қурган, бугунги кунда соч-соқоли оқариб, кўкракларини орден-медаль безаб турган ветеранлар, улар ортида бораётган ва ҳозирги пайтда оталари, оналари, акаларининг янги шаҳарлар, шахталар, завод-фабрикалар барпо этишда жасорат билан меҳнат қилаётган жўшқин ёшларнинг қудратли сафи кўз ўнгимиздан ўтиб турарди.

Болгариянинг Қора денгиз қирғоғи жаҳонга машҳур. Шундоққина денгиз бўйига жойлашган санаторийга жойлашдик. Хонамизнинг денгиз томонга чиқарилган балконидан ҳаммаёқ кафтда тургандек кўринади. Варна шаҳрининг олтин қумли қирғоғини доим денгиз суви ювиб турарди. Варнани Болгариянинг кўкрагига тақилган гул даста деса бўлади. Бу ерда қаёққа қараманг гул, гулзор. Айвонларда ҳам гул, балконларда ҳам гул, томлар тепасида ҳам гул, кўчаларнинг икки чеккасида ҳам гул...

Денгиз шовуллаб аллавақтгача уйқу келмади. У пишқирарди. Оқ суворилари кумуш ранг саф тортиб тўлқинларда ўйнаб олға интилади. Гувиллаб келиб қирғоққа урилади. Қирғоқдаги қоялар, қумли супалар писанд қилмайдилар. Тўлқин яна орқасига чекинади, куч тўплаб яна олдинга талпинади. Қирғоқдаги олтин сингари ялтираб турган қумларни ювиб, қояларни намлаб симобдек сирғаниб орқасига қайтади.

Кун бўйи, тун бўйи ана шу олишув давом этади. Бу одамларга ором беради. Тўлқин қирғоққа талпиниб босиб келаётганда оромбахш шабада хадя этади, кўз нурларига дам беради. Шу сабабдан бўлса керак, сахий денгиз кеча-кундуз ухламай шовиллайди, инсон асабини аллалайди.

Шунақа, Варна ҳаётбахш, оромбахш ажиб манзил.

Варнада унутилмас бир учрашув гувоҳи бўлдик. Эртасига тушда барча дам олувчилар санаторийнинг денгиз томондаги ошхонасига чақирилди. Бу ерда улар Георгий Димитровнинг энг яқин сафдошларидан бири, Димитров билан кўп йиллар бирга ишлаган, Рехстаг фожиасининг шоҳиди Блогой Поповнинг оташин коммунист, гитлерчи фашистларга даҳшат солган улуғ Димитров ҳақидаги, у билан бирга ишлаган вақтдаги воқеаларни мароқ билан ҳикоя қилиб берди.

Ошхонанинг кенг залига одам сиғмасди. Кўпчилик зиналарда, дераза токчалари ёнида тик турарди. Блогой Поповнинг сўзлари қарсаклар, коммунистлар партияси шаънига юракдан жўшиб отилиб чиқаётган нидолар билан бўлиниб турарди.

Эртасига Варна билан хайрлашиб Тирново шаҳрига тушдик. Бу шаҳар ҳақида ён дафтаримнинг варақларига ёзилган сўзларни кўчираман:

«Тирново округ маркази. Шаҳар ўртасидан Янтара дарёси ўтади. Шаҳар икки кафтни бир-бирига қўшиб хович қилгандаги сингари икки томони тоғларга ўрмалаб чиқиб борган уйлардан иборат. Бир вақтлар бу шаҳар мамлакатнинг пойтахти бўлган. Қизлари ниҳоятда чиройли. Тирноволик қизга уйланган йигитлар (бошқа жойлардан келиб) ўзларини бахтиёр ҳисоблар эканлар. Шаҳар тагидан туннель ўтади. Шаҳар кундузлари яшил дарахтлардан либос кийса, кечалари ложиворд нурга чўмилиб туради».

Шундан кейин биз кўрган катта шаҳарлардан бири Плевин бўлди. Болгарияда беш юз йил давом этган турк салтанатининг чироғи шу Плевин шаҳрида бўлган даҳшатли, шонли урушлардан кейин аста сўнган ва ниҳоят Шипка тепалигидаги ғалаба туфайли бутунлай ўчган.

Дарвоқе, Шипка тепалиги. Бу жой икки халқ абадий дўстлигининг сўнмас юлдузи, қудратли ёдгорлиги. Шипка ёнида Бургут уя деб аталувчи тепа бор. Унинг қорамтил, қиррали тошларини миллион-миллион кишилар ушлайвериб силлиқ қилиб юборганлар. Бу ерга дунёнинг ҳамма қитъаларидан саёҳатчилар келиб туради.

Шу ердан, Шипка тепалигидан гуллар водиси (долина роз) жамолини кўриш мумкин. Тепадан пастга илон изи бўлиб оқиб кетган йўлдан борсангиз гуллар водисидан ўтасиз. Ҳақиқатан ҳам кўз илғамас води атир гул чаманига бурканган. Бу ерда гулдан хушбўй атр суви йиғилади.

* * *

Сафаримиз охирига етадиган кун эрталаб бизга яна бир қувончли хабар айтишди. Хасковонинг гавжум, обод, чиройлик кўчаларидан бири Таргово кўчасини бундан кейин Тошкент номи билан аташга қарор қилинганди.

Эрта тонгда Софияга жўнадик. Қалбларимиз дўстлик меҳри-муҳаббати билан лиммо-лим эди. Қайтишда ҳам Софиянинг кишини мафтун қилувчи жойларида бўлдик.

Болгария дафтарининг сўнгги саҳифасига Хасково яқинидаги донгдор кооператив раиси, партизанлар отрядининг оташин командири Иван Араклиевнинг қуйидаги гапларини ёзиб қўйган эканман. Мана у:

«Мен яқинда чет давлатлардан бирида бўлдим. У ерда мендан қайси мамлакатдансиз деб сўрашди. Мен: уч марта олтин давлатиданман, деб жавоб бердим. Улар ажабланишди. Йўқ ажабланманглар. чунки менинг шаҳрим дунёда энг гўзал шаҳар. Мен ўша ерда туғилганман, ўша ерда муҳаббатим уйғонган, ўша ерли қизга уйланганман. Мени ўша ер тупроғи боқади».

Ҳа, кимки қайси ерда туғилиб ўсса, уй-рўзғор қурса, меҳнат тери тўкилса ўша жой унинг учун уч марта олтин маскан бўлиб ҳисобланади.

Биз ҳам Софияда самолётга ўтираётиб ўзимизнинг олтин масканни — Тошкентни талпиниб соғинардик.

— Хайр гўзал София, ҳамиша омон бўл гуллар водиси— Болгария!

С. МАҲКАМОВ.

Суратда: Харманли шаҳридаги Ленин номли кооператив узумзори.

Гуллар водисининг қизлари атиргул теришмоқда.

ҲАР ТЎҒРИДА

ОҚ БУҒУЛАР ВАТАНИ

Оқ рангдаги нодир буғулар фақат чехлар шаҳри Часлов атрофидагина яшайди. Оқ буғулар ватани аслида Ҳиндистон. Улар бундан 100 йилдан зиёдроқ илгари Чехияга ўша ердан олиб келинган. Ўтган аср охирларида ҳинд оқ буғулари ўртасида вабо тарқалиб, ҳусида нодир бўлган жониворлар қирилиб кетди. Шундай қилиб, Чехия шаҳри оқ буғуларга эга бўлган ягона жойга айланиб қолган.

ТИРИЛГАН ОДАМ

Даниянинг Роскильде округидаги касалхонада инфарктдан даволанаётган 47 ёшлик беморнинг юраги бирдан урушдан тўхтаб қолади. Врачлар дарҳол унинг қон томирига антазолин деган дори юборишади. Махсус усулда икки марта доимий электр токи таъсир эттирилади ва сунъий нафас олдириб, бемор юраги сиртдан мунтазам массаж қилиб турилади. Орадан уч ярим соатча ўтгач, ўлган одам тирилди. Касалхона врачларининг айтишига қараганда, юракни сиртдан мунтазам массаж қилиб туриш ҳаёт учун муҳим бўлган аъзоларнинг, жумладан, юракнинг бир меёрда қон билан таъминланишига имкон беракан.

АЖОЙИБ ҚОБИЛИЯТ

Украинанинг Горловка шаҳридаги 13-мактабда Саша Дворан исмли бола ўқийди. Бу ажойиб қобилиятли бола 2 ёшли чоғидаёқ алифбени билиб олган. Орадан 6 ой ўтгач, ўқий оладиган бўлган. 4 ёшга тўлганида эса, ёзишни билган ва мураккаб ҳисобларни оғзаки ечган. Сашани бирданига 2-синфга қабул қилишади, икки йил ичида у учинчи, тўртинчи, бешинчи ва олтинчи синф программалари ҳажмида билимга эга бўлади.

Саша ҳозир 7-синфда ўқимоқда. Мураккаб алгебра машқларини ечишда ҳатто 8-синф ўқувчиларига ҳам ёрдам беради. У футбол ва шахмат ўйнашни, китоб ўқишни жуда ёқтиради. Болани врачлар мунтазам назорат қилиб туришибди.

ФУТБОЛ

„ПАХТАКОР“ ПЕШҚАДАМ

Ҳурматли футбол ишқибозлари, қуйидаги жадвалга бир назар ташланг:

Командалар	Ўйин	Тўплар	Очко
«Пахтакор»	2	3—1	3
СКА Р/Д.	2	1—1	2
«Динамо» М.	2	1—1	2
«Зенит»	2	2—2	2
«Шахтёр» Д.	2	2—3	2
«Политотдел»	2	2—3	1

«Советский спорт» газетаси соврини учун иккинчи группада пахтакорчилар пешқадамлик қилмоқдалар. Тўғри, ҳозирдан бирор хулосага келиш қийин. Лекин футболчиларнинг бу турнири енгил атлетикачиларнинг энг қисқа масофага бўлган финал олишувини эслатади. Ҳақиқатан ҳам стартда олдинга ўтиб олган енгил атлетикачилар кўпинча маррага олдин келишади. «Пахтакор» яна уч марта куч синашади. Маълумки, қишки турнир бир даврада ўтказилади.

Енгил атлетика мусобақаларида спортчилар маррага баравар келганда ким лентага биринчи бўлиб текканини аниқлашда фотофиниш ёрдам берганидек, бу турнирда тўплар айирмаси ҳам иш бериб қолиши мумкин. Шунинг учун ҳар бир очко учун, қолаберса ҳар бир тўп учун ҳам курашиш керак.

«Пахтакор» ўтган куни Ленинграднинг «Зенит» командаси билан бўлган учрашувини 1:1 ҳисобида тугатди. Бу ҳисоб ҳар икки томоннинг кучи баравар эканлигини исботлай олади. Тўпларни 24-минутда Красницкий ва 77-минутда Ефимовлар киритди. Пахтакорчиларнинг дарвозабони Любарцев бир неча марта командасини голдан сақлаб қолди. Умуман, Пшеничниковнинг ўринбосари ўйинидан ишқибозлар хурсанд.

Ўтган куни бошқа шаҳарларда ҳам қишки турнир қатнашчилари ўртасида бир неча учрашув бўлиб ўтди. Улар қуйидаги натижалар билан тугади: «Энергетик» (Душанба) — «Қайрат» 1:2, «Заря» —«Динамо» (Минск) — 1:1, «Арарат» — «Локомотив» (Москва) — 0:0.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Суратда: ўйин пайти.
М. Нуриддинов фотоси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

25 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 14.55—Эшиттиришлар программаси, 15.00—Ярим аср йилномаси. А. Раҳмат. Абдулла Набиев (шаҳар 14-профессионал-техника мактаби ўқувчилари санъат ҳаваскорларининг спектакли олиб кўрсатилади).

Ўзбек тилида: 17.00—Қувноқ минутлар (болалар учун), 17.30—Теленгиликлар, 17.45—Халқ кандидатлари, 18.05—Шарқ халқларининг қўшиқ ва рақслари (Совет артистлари ижросида).

18.50 — Москва кўрсатади.

Тошкент кўрсатади

19.20—Олим бўлсанг—олам сеники («Ёшлик» студияси).

20.15—Телеянгиликлар (рус тилида).

20.25—Эртаги кун программаси.

20.30 дан—Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Тошкент кўрсатади

Рус тилида: 16.55—Эшиттиришлар программаси, 17.00—Бир бор экан-у, йўқ экан (болалар учун), 17.20—Сўнгги мўри тозаловчи (болалар учун мультфильм), 17.30—Қутб туни кириш олдидан (илмий-оммабоп фильм), 17.50—Спорт янгиликлари, 18.30—Опа-сингил Логиновалар куйлайди, 18.45—Телеянгиликлар, 18.55—Матрос Чижик (бадиий фильм), 20.15—Югославия эстрадаси юлдузи.

Ўзбек тилида: 20.40 — Қуёшли республика (ҳужжатли фильм), 21.00 Телеянгиликлар, 21.10—Совет классик куйлари (Кара-Караев), 21.50— Юрак кечирмайди (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА—25/II да Дилором, 26/II да кундуз Семурғ, кечқурун Евгений Онегин.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—25/II да Улимдан кучли, 26/II да кундуз Вероналик икки йигит, кечқурун Уғирланган умр.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 05161. ИНДЕКС 64970. А. — 1807.